

Warszawa, dnia 3 stycznia 2013 r.

Poz. 2

**DECYZJA NR 393
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI**

z dnia 28 grudnia 2012 r.

**zmieniająca decyzję w sprawie programu kursu specjalistycznego
dla policjantów wykonujących zadania na wodach i terenach przywodnych**

Na podstawie § 54 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji (Dz. U. Nr 126, poz. 877, z późn. zm.¹⁾) postanawia się, co następuje:

§ 1. W decyzji nr 869 Komendanta Głównego Policji z dnia 5 grudnia 2007 r. w sprawie programu kursu specjalistycznego dla policjantów wykonujących zadania na wodach i terenach przywodnych (Dz. Urz. KGP Nr 23, poz. 182 oraz z 2009 r. Nr 12, poz. 59) załącznik do decyzji otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej decyzji.

§ 2. Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania.

Komendant Główny Policji
z up. I Zastępca Komendanta Głównego Policji
nadinsp. Krzysztof GAJEWSKI

¹⁾Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 221, poz. 1644, z 2008 r. Nr 180, poz. 1116, z 2010 r. Nr 209 poz. 1381 oraz z 2012 r. poz. 899.

Załącznik do decyzji nr 393

Komendanta Głównego Policji

z dnia 28 grudnia 2012 r.

**PROGRAM KURSU
SPECJALISTYCZNEGO
DLA POLICJANTÓW
WYKONUJĄCYCH ZADANIA
NA WODACH
I TERENACH PRZYWODNYCH**

SPIS TREŚCI

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO - PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu
2. Cel kursu
3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci na kurs
4. System prowadzenia kursu
5. Czas trwania kursu
6. Liczebność grupy szkoleniowej
7. Warunki niezbędne do realizacji i osiągnięcia celów nauczania
8. Zakres tematyczny programu nauczania oraz system oceniania

II. TREŚCI NAUCZANIA

BLOK TEMATYCZNY NR I

BLOK TEMATYCZNY NR II

BLOK TEMATYCZNY NR III

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE KURSU

1. Nazwa kursu

Kurs specjalistyczny dla policjantów wykonujących zadania na wodach i terenach przywodnych.

2. Cel kursu

Kurs przygotowuje policjanta do wykonywania zadań służbowych na wodach i terenach przywodnych oraz do:

- egzaminu na stopień ratownika wodnego,
- egzaminu na patent żeglarski stermotorzysty żeglugi śródlądowej.

3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci na kurs

Na kurs kierowani są policjanci, którzy pełnią lub są przewidywani do pełnienia służby na wodach i terenach przywodnych, w szczególności w:

- komisariatach specjalistycznych Policji,
 - specjalistycznych komórkach organizacyjnych Policji,
 - sezonowych specjalistycznych komórkach organizacyjnych Policji,
- a także wyznaczeni z innych jednostek i komórek organizacyjnych Policji.

Kandydatami na kurs są policjanci, którzy zaliczyli postępowanie rekrutacyjne.

Postępowanie rekrutacyjne przeprowadzane jest w jednostce szkoleniowej Policji, realizującej kurs, w określonym przez nią terminie. Postępowanie rekrutacyjne polega na sprawdzeniu umiejętności obejmujących:

- przepłynięcie dystansu 50 m stylem dowolnym w czasie poniżej 45 sekund,
- przepłynięcie pod wodą co najmniej 15 m (start z powierzchni wody),
- przepłynięcie na grzbiecie, z pracą nóg jak w stylu pływania żabką, na dystansie 25 m.

Zaliczenie postępowania rekrutacyjnego ważne jest jeden rok.

Dodatkowo policjanci skierowani na doskonalenie przywożą ze sobą:

- czepek pływacki,
- kąpielówki,
- klapki,
- sprzęt ABC (maska, płetwy, rurka oddechowa),
- ciepłą czapkę dzianą (w kolorze czarnym) zakrywającą zatoki i uszy,
- umundurowanie ćwiczebne,
- ubiór sportowy,
- ubranie żeglarskie dwuczęściowe tzw. „sztormiak”,
- kurtkę nieprzemakalną marynarza,
- spodnie nieprzemakalne marynarza,
- okulary przeciwsłoneczne,
- koszulkę dzianą z krótkim rękawem w kolorze białym z napisem „POLICJA”,
- spodnie krótkie w kolorze czarnym (przeznaczone do tego rodzaju służby).

4. System prowadzenia kursu

Kurs prowadzony jest w systemie stacjonarnym. Policjanci w czasie trwania kursu są kwaterowani w jednostce szkoleniowej Policji.

5. Czas trwania kursu

Kurs trwa 42 dni.

Realizacja programu kursu wymaga przeprowadzenia 318 godzin lekcyjnych. Na całkowity wymiar czasu pobytu słuchaczy w jednostce szkoleniowej Policji składają się:

Przedsięwzięcia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych
Zapoznanie z regulaminami i organizacją doskonalenia zawodowego	1
Zajęcia programowe Zaliczenie praktyczne manewrów łodzią motorową	318 (307+5*+6**)
Ogółem	319

5* - zajęcia nocne na wodach otwartych w warunkach złej widoczności

6** - możliwość przeprowadzenia równomiernie egzaminu przed Terenową Komisją Egzaminacyjną UŻŚ na patent stermotorzysty

6. Liczebność grupy szkoleniowej

Treści nauczania należy realizować w grupie szkoleniowej, której liczebność, z uwagi na efektywność stosowanych metod (technik) dydaktycznych oraz dydaktyczne cele zajęć, nie może przekraczać 20 osób.

7. Warunki niezbędne do realizacji i osiągnięcia celów nauczania

Program kursu realizowany jest w jednostce szkoleniowej Policji posiadającej pływalnię z niecką o długości 25 m i głębokości, w najgłębszym miejscu, powyżej 3,5 metra, wieżę do skoków do wody o wysokości co najmniej 5 metrów od lustra wody, a także obiekt szkoleniowy znajdujący się na wodach otwartych z własnym portem i dostępem do akwenu umożliwiającemu bezpieczne realizowanie zajęć praktycznych.

Zajęcia realizowane są w wymiarze 46 godzin dydaktycznych tygodniowo. Zajęcia dydaktyczne realizowane są w układzie 8 godzin dydaktycznych dziennie od poniedziałku do piątku oraz 6 godzin w dni wyjazdowe i w soboty.

Powyższy rozkład zajęć nie dotyczy zajęć nocnych określonych w bloku tematycznym nr III, w temacie nr 1, w zagadnieniu nr 11. Zajęcia te dotyczą „Wykonywania manewrów łodzią w warunkach złej widoczności” i stanowią podsumowanie wiedzy i umiejętności przewidzianych programem kursu. Wymagają realizacji w porze nocnej, przy wykorzystaniu obiektu szkoleniowego jednostki szkoleniowej Policji realizującej kurs, a znajdującego się na wodach otwartych z własnym portem i dostępem do akwenu umożliwiającemu bezpieczne realizowanie zajęć praktycznych.

Dzień szkoleniowy należy rozpoczynać od dwugodzinnych zajęć ze szkolenia strzeleckiego, następnie realizować trzygodzinne zajęcia na pływalni, kończąc dzień szkoleniowy zajęciami teoretycznymi.

Po zakończeniu realizacji zajęć ze szkolenia strzeleckiego dzień szkoleniowy należy rozpoczynać trzygodzinnymi zajęciami na pływalni.

Podczas planowania zajęć dydaktycznych należy uwzględnić kolejność realizacji treści programowych, która może ulec zmianie w trakcie szóstego i siódmego tygodnia szkoleniowego. Decyzję w tym zakresie podejmują nauczyciele prowadzący zajęcia na wodach otwartych, kierując się zasadami bezpieczeństwa lub warunkami panującymi podczas realizacji zajęć praktycznych.

Prowadzący zajęcia, przed rozpoczęciem realizacji tematu, zobowiązany jest do:

- przekazania słuchaczom materiałów niezbędnych do realizacji zajęć lub wskazania sposobu ich uzyskania,
- określenia literatury,
- zapewnienia niezbędnych środków dydaktycznych do realizacji zajęć,
- omówienia zasad i sposobu oceniania oraz zasad uzyskiwania zaliczeń (wystawiania ocen okresowych),
- określenia zasad i sposobu poprawiania ocen niedostatecznych - wpisu nie zaliczono (nzał.).

Dopuszczalne jest, podczas prowadzenia zajęć symulacyjnych bądź ćwiczeń, regulowanie czasu zajęć i przerw w sposób zapewniający optymalne osiągnięcie zakładanych celów, z zastrzeżeniem rozpoczęcia kolejnej jednostki lekcyjnej w czasie przyjętym w rozkładzie zajęć dydaktycznych.

Zajęcia z bloku tematycznego nr I, obejmujące tematy nr 2, nr 4, nr 6 oraz bloku tematycznego nr II (*w zakresie zajęć na pływalni*), prowadzi co najmniej dwóch nauczycieli policyjnych, spełniających wymagania określone odrębnymi przepisami i posiadających uprawnienia z zakresu ratownictwa wodnego, medycznego, a także posiadających uprawnienia do prowadzenia statków o napędzie mechanicznym.

Zajęcia z bloku tematycznego nr I, obejmujące temat nr 1, realizuje nauczyciel policyjny - specjalista z zakresu prawa wykroczeń, prawa karnego i ustaw szczególnych.

Zajęcia z bloku tematycznego nr I, obejmujące temat nr 3, w zakresie zagadnień teoretycznych - realizuje nauczyciel policyjny - specjalista z zakresu strzelań policyjnych, zajęcia praktyczne realizuje dwóch nauczycieli - specjalistów z zakresu strzelań policyjnych.

Zajęcia z bloku tematycznego nr I, obejmujące temat nr 5, realizuje dwóch nauczycieli policyjnych - specjalistów z zakresu organizacji i prowadzenia spotkań profilaktycznych z różnymi grupami odbiorców oraz z zakresu komunikacji społecznej. Zajęcia z zakresu bloku tematycznego nr I, obejmujące zagadnienie nr 5 z tematu nr 5, realizowane są w formie zajęć wyjazdowych do wybranej placówki oświatowej.

Zajęcia z bloku tematycznego nr III, obejmujące zagadnienia od nr 1 do nr 7 z tematu nr 1, realizuje specjalista z zakresu budowy statków, zatrudniony do realizacji zajęć na podstawie odrębnej umowy.

Zajęcia z bloku tematycznego nr III, obejmujące zagadnienia nr 2 i 3 z tematu nr 2, dotyczące *locji jeziorowej i rzecznej oraz budowli hydrotechnicznych*, realizowane są w formie zajęć wyjazdowych w porcie posiadającym infrastrukturę hydrotechniczną oraz na zbiorniku zaporowym - zaporą wodną. Zaleca się, aby zajęcia te planować od poniedziałku do piątku. W miarę możliwości organizacyjnych odbywa się przelot śmigłowcem, uwzględniający na trasie przelotu locję wód śródlądowych.

Na zakończenie realizacji bloku tematycznego nr II przeprowadza się zaliczenie.

Zaliczenie składa się przed 2-osobową komisją, wyznaczoną spośród nauczycieli policyjnych posiadających uprawnienia ratownika wodnego oraz co najmniej trzyletnie doświadczenie w wykonywaniu działań ratowniczych.

Przerwy w wyjazdowych zajęciach dydaktycznych, ze względu na sposób ich realizacji, określa prowadzący zajęcia. Zajęcia wyjazdowe wymagają zapewnienia transportu dla grupy szkoleniowej przez jednostkę szkoleniową Policji, której powierzono program do realizacji.

Jednostka szkoleniowa zabezpiecza jeden *zestaw medyczny „R 1”* do realizacji zajęć praktycznych na pływalni.

Do realizacji zajęć można wykorzystać sprzęt będący w posiadaniu innych jednostek Policji. Zgodę na ich użycie wydaje właściwy komendant wojewódzki Policji. Koszty eksploatacji tego sprzętu ponosi jednostka szkoleniowa realizująca kurs.

Zajęcia dydaktyczne prowadzone na wodach otwartych wymagają zapewnienia przez jednostkę szkoleniową Policji, której powierzono realizację doskonalenia, specjalistycznych środków transportu (łódzie motorowe, łódź żaglową z wyposażeniem, pontony, przyczepy podłodziowe, pojazdy służbowe z limitem mth i kilometrów w ilości właściwej do zapewnienia prawidłowego przebiegu procesu dydaktycznego i osiągnięcia zakładanych celów doskonalenia).

Proces nauczania wymaga, aby zajęcia realizowane na wodach otwartych prowadzone były w okresie, gdy wody otwarte nie są pokryte pokrywą lodową i możliwe jest pływanie na łodziach.

Pozostałe zajęcia można realizować przez cały rok.

Uzyskanie wyniku negatywnego z egzaminu przed Terenową Komisją Egzaminacyjną UZŚ nie skutkuje usunięciem z kursu.

8. Zakres tematyczny programu nauczania oraz system oceniania

Uzyskanie wszystkich zaliczeń określonych programem stanowi warunek ukończenia kursu i jest potwierdzeniem odbycia przeszkolenia w zakresie ratownictwa wodnego.

Absolwentowi kursu specjalistycznego na świadectwie wpisuje się ogólny wynik nauki, stanowiący ocenę wynikającą ze średniej arytmetycznej wszystkich pozytywnych ocen okresowych.

Blok tematyczny nr	Temat nr	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	System oceniania
I Pełnienie służby na wodach i terenach przywodnych	1 – Wybrane wykroczenia i przestępstwa popełniane na wodach i terenach przywodnych.	34	<ul style="list-style-type: none"> - Nabywane przez słuchaczy wiadomości i umiejętności podlegają ocenie bieżącej, według skali ocen od 6 do 1. - Zaliczenie tematu nr 1 jest oceną okresową i następuje na podstawie pisemnego testu wiedzy, według skali ocen od 6 do 1.
	2 – Działania kontrolne i interwencje policyjne na wodach i terenach przywodnych.	22	<ul style="list-style-type: none"> - Nabywane przez słuchaczy wiadomości i umiejętności podlegają ocenie według dwustopniowej skali ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.). - Ocenie bieżącej według skali ocen od 6 do 1, podlega sporządzona przez słuchaczy dokumentacja: notatki urzędowe, protokół przeszukania osoby, protokół zatrzymania rzeczy, protokół użycia alkometru. - Uzyskanie pozytywnych ocen bieżących z dokumentacji i poprawienie wszystkich ocen negatywnych na oceny pozytywne jest warunkiem uzyskania zaliczenia. - Zaliczenie tematu nr 2 jest oceną okresową i następuje według dwustopniowej skali ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.).

	3 – Szkolenie strzeleckie.	30	<ul style="list-style-type: none"> - Nabywane przez słuchaczy umiejętności podlegają bieżącej ocenie według dwustopniowej skali ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.). - Strzelania oceniane są z uwzględnieniem warunków określonych w przepisach dotyczących szkolenia strzeleckiego policjantów. - W przypadku niezaliczenia danego strzelania słuchacz może je poprawiać w dniu strzelania lub w innym terminie wyznaczonym przez prowadzącego. - W przypadku nieobecności słuchacza na zajęciach dane strzelanie słuchacz musi wykonać na najbliższych zajęciach lub w terminie wyznaczonym przez prowadzącego. - Zaliczenie tematu nr 3 jest oceną okresową i odbywa się na podstawie pozytywnych ocen obowiązkowych strzelań i przyjmuje postać końcowego wpisu uogólnionego zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.).
	4 – Porządek i bezpieczeństwo publiczne na wodach i terenach przywodnych.	8	<ul style="list-style-type: none"> - Nabywane przez słuchaczy wiadomości i umiejętności podlegają ocenie bieżącej według dwustopniowej skali ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.). - Ocenie bieżącej, według skali ocen od 6 do 1 podlega sporządzona przez słuchaczy dokumentacja. - Uzyskanie pozytywnych ocen bieżących z dokumentacji i poprawienie wszystkich ocen negatywnych na oceny pozytywne jest warunkiem uzyskania zaliczenia. - Zaliczenie tematu nr 4 jest oceną okresową i następuje według dwustopniowej skali ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.).
	5 – Spotkania profilaktyczne dotyczące bezpieczeństwa na wodzie i terenach przywodnych.	14	<ul style="list-style-type: none"> - Nabywane przez słuchaczy wiadomości i umiejętności podlegają bieżącej ocenie według skali ocen od 6 do 1. - Uzyskanie pozytywnych ocen bieżących z dokumentacji i poprawienie wszystkich ocen negatywnych na oceny pozytywne jest warunkiem przystąpienia do zaliczenia. - Zaliczenie tematu nr 5 jest oceną okresową i następuje na podstawie średniej arytmetycznej pozytywnych ocen bieżących, według obowiązującej skali ocen od 6 do 1.

	6 – Poszukiwanie obiektów, łodzi, osób i zwłok.	8	<ul style="list-style-type: none"> - Nabywane przez słuchaczy wiadomości i umiejętności podlegają ocenie bieżącej według dwustopniowej skali ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.). - Ocenie bieżącej według skali ocen od 6 do 1, podlega sporządzona przez słuchaczy dokumentacja. - Uzyskanie pozytywnych ocen bieżących z dokumentacji i poprawienie wszystkich ocen negatywnych na oceny pozytywne jest warunkiem uzyskania zaliczenia. - Zaliczenie tematu nr 6 jest oceną okresową i następuje według dwustopniowej skali ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.).
Razem:		116	
II Ratownictwo	1 – Pierwsza pomoc.	19	<ul style="list-style-type: none"> - Nabywane przez słuchaczy wiadomości i umiejętności podlegają bieżącej ocenie według obowiązującej skali ocen: 6 – 1. - Uzyskanie pozytywnych ocen bieżących jest warunkiem uzyskania zaliczenia. - Zaliczenie tematu nr 1 jest oceną okresową i następuje według dwustopniowej skali ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.).
	2 – Akcje ratownicze.	82	<ul style="list-style-type: none"> - Nabywane przez słuchaczy wiadomości i umiejętności podlegają bieżącej ocenie według skali ocen od 6 do 1. - Jedną z ocen bieżących jest ocena z pisemnego testu wiedzy po zakończeniu zagadnień nr-3-4-5. - Zaliczenie tematu nr 2 jest oceną okresową, która wystawiana jest na podstawie średniej arytmetycznej z pozytywnych ocen bieżących, według obowiązującej skali ocen od 6 do 1.
Razem:		101	
III Manewrowanie łodzią służbową	1 – Statki.	58+5**+6**	<ul style="list-style-type: none"> - Ocenie bieżącej, według skali ocen od 6 do 1, podlegają zadania praktyczne. - Zaliczenie tematu nr 1 jest oceną okresową i następuje na podstawie średniej arytmetycznej pozytywnych ocen bieżących, według obowiązującej skali ocen od 6 do 1. - Zaliczenie tematu nr 12 następuje według dwu stopniowej skali ocen z wpisem uogólnionym – zaliczono (zal.) albo niezaliczono (nzal.)

	2 – Podstawy locji, nawigacji i meteorologii oraz budowę hydrotechniczne.	16	- Nabywane przez słuchaczy wiadomości i umiejętności podlegają bieżącej ocenie według skali ocen od 6 do 1. - Zaliczenie tematu nr 2 jest oceną okresową i następuje na podstawie średniej arytmetycznej pozytywnych ocen bieżących, według obowiązującej skali ocen od 6 do 1.
	3 – Przepisy żeglugowe.	16	- Nabywane przez słuchaczy wiadomości i umiejętności podlegają bieżącej ocenie według skali ocen od 6 do 1. - Zaliczenie tematu nr 3 jest oceną okresową i następuje na podstawie średniej arytmetycznej pozytywnych ocen bieżących, według obowiązującej skali ocen od 6 do 1.
	Razem:	101	
	Ogółem:	318	

* Zajęcia na wodach otwartych w warunkach złej widoczności (nocne).

II. TREŚCI NAUCZANIA

BLOK TEMATYCZNY NR I: PEŁNIENIE SŁUŻBY NA WODACH I TERENACH PRZYWODNYCH

TEMAT NR I: WYBRANE WYKROCZENIA I PRZESTĘPSTWA POPEŁNIANE NA WODACH I TERENACH PRZYWODNYCH

CELE: Po zrealizowaniu tematów słuchacz będzie potrafił:

- rozróżnić stany faktyczne i dokonywać kwalifikacji prawnej czynów popełnianych na wodach i terenach przywodnych,
- nałożyć grzywnę w drodze mandatu karnego za wykroczenia popełnione na wodach i terenach przywodnych,
- sporządzić notatkę urzędową z faktu ujawnienia wykroczenia na wodach i terenach przywodnych,
- sporządzić wniosek o ukaranie za wykroczenia popełnione na wodach i terenach przywodnych,
- sporządzić wykaz adresów świadków i pokrzywdzonych do wiadomości sądu,
- sporządzić zawiadomienie dla ujawnionego pokrzywdzonego o przestaniu wniosku o ukaranie.

Lp.	Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda	Wskazówki do realizacji
1.	Wybrane wykroczenia z kodeksu wykroczeń popełniane na wodach i terenach przywodnych.	10 (4+3+3)	wykład, pogadanka, analiza przypadku	Scharakteryzuj ustawowe znamiona wykroczeń przeciwko: porządkowi i spokojowi publicznemu, bezpieczeństwu osób i mieniu, porządkowi w komunikacji, osobie, zdrowiu, mieniu, obyczajności publicznej, szkodnictwu leśnemu, polnemu, opisanym w kodeksie wykroczeń. Podziel słuchaczy na kilkusobowe grupy. Każdej z grup rozdaj takie same założenia dotyczące omawianych wykroczeń i poleć dokonanie prawidłowej kwalifikacji prawnej czynu. Podsumuj i oceń pracę poszczególnych grup.

2.	Wybrane przestępstwa z kodeksu karnego popełniane na wodach i terenach przywodnych .	3	wykład, pogadanka, ćwiczenia	<p>Scharakteryzuj ustawowe znamiona przestępstw z rozdziału XXII kodeksu karnego - „przestępstwa przeciwko środowisku” oraz przestępstw przeciwko: bezpieczeństwu w komunikacji, działalności instytucji państwowych, przeciwko mieniu. Każdej z grup rozdać takie same założenia dotyczące omawianych przestępstw i poleć dokonanie prawidłowej kwalifikacji prawnej czynu.</p> <p>Podsumuj i oceń pracę poszczególnych grup.</p> <p>W ramach samokształcenia poleć słuchaczom przygotować się do realizacji następných zajęć dotyczących omówienia przestępstw i wykroczeń z ustaw szczególnych. Słuchacze mają obowiązek zapoznać się z całością regulacji prawnych niżej wymienionych ustaw szczególnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, - o żegludze śródlądowej, - o ochronie przyrody, - o rybactwie śródlądowym, - prawo łowieckie, - prawo wodne, - o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, <p>oraz rozporządzeń wykonawczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 maja 1997 r. w sprawie określenia warunków bezpieczeństwa osób przybywających w górach, pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne (Dz. U. Nr 57, poz. 358), - rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 listopada 2001 r. w sprawie połowu ryb oraz warunków chowu, hodowli i połowu innych organizmów żyjących w wodzie (Dz. U. Nr 138, poz. 1559, z późn. zm.), - rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną (Dz. U. Nr 168, poz. 1764), - rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 września 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną (Dz.U. Nr 220, poz. 2237), - rozporządzenie Ministra Sportu z dnia 6 czerwca 2006 r. w sprawie uprawiania żeglarstwa (Dz.U. Nr 105, poz. 712, z późn. zm.). <p>Poleć słuchaczom, by zwrócili szczególną uwagę na definicje ustawowe, nakazy, zakazy, które są istotne, a zarazem niezbędne do charakterystyki ustawowych znamion przestępstw i wykroczeń .</p>
----	--	---	------------------------------------	--

3.	Wybrane przestępstwa i wykroczenia z ustaw szczególnych.	8 (3+3+2)	pogadanka, dyskusja, analiza przypadku	<p>Przekaz słuchaczom wykaz artykułów z niżej wymienionych ustaw szczególnych, z treścią których mają obowiązek zapoznać się w celu określenia ustawowych znamion przestępstw i wykroczeń w czasie prowadzonych zajęć, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, - o żegludze śródlądowej, - o ochronie przyrody, - o rybactwie śródlądowym, - prawo łowieckie, - prawo wodne, - o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. <p>Następnie podziel słuchaczy na grupy. Każdej z grup przydziel określone artykuły z poszczególnych ustaw szczególnych i poleć scharakteryzowanie ustawowych znamion przestępstw i wykroczeń. Słuchacze powinni omawiać ustawowe znamiona czynów zabronionych w kolejności ustaw szczególnych wskazanej w tym punkcie kluczowym. Przypomnij, że w celu omówienia ustawowych znamion czynów zabronionych niezbędna jest znajomość rozporządzeń wykonawczych. Słuchacze powinni podać przykłady zachowań wyczerpujących znamiona omawianych przestępstw i wykroczeń adekwatnych do analizowanych przepisów. Określ potrzebny czas na omówienie poszczególnych przestępstw i wykroczeń. Oceń i podsumuj pracę słuchaczy, mając na uwadze aktualny stan prawny i obowiązującą interpretację przepisów prawa. Następnie każda z grup otrzymuje założenia (kazusy) w celu dokonania prawidłowej kwalifikacji prawnej czynu. Dokonaj omówienia zaprezentowanych rozwiązań. Oceń pracę poszczególnych grup.</p>
----	--	--------------	---	--

4.	Postępowanie w sprawach o wykroczenia.	7 (4+3)	pogadanka, symulacja, ćwiczenia	<p>Na początku zajęć sprawdź wiedzę i umiejętności słuchaczy z zakresu postępowania mandatowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstaw prawnych, - przesłanek dodatnich i ujemnych postępowania mandatowego, - wysokości nakładanych grzywien w drodze mandatu karnego, - trybu nakładania mandatów karnych, - możliwości uchylania prawomocnych mandatów karnych. <p>Na podstawie przygotowanych założeń przeprowadź symulację nałożenia grzywny w drodze mandatu karnego i poleć wypełnienie blankietów mandatów karnych. Słuchacze wymienią przesłanki postępowania przyspieszonego i określą okoliczności, w których można zatrzymać sprawcę wykroczenia. Sprawdź wiedzę słuchaczy z zakresu czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia, w tym dokumentacja podstawowa i uzupełniająca, tryby czynności wyjaśniających oraz sposoby ich zakończenia, a także prawa i obowiązki osoby podejrzanej o popełnienie wykroczenia. Przypomnij regulacje prawne dotyczące wniosku o ukaranie, budowy konkluzji we wniosku o ukaranie oraz możliwości wystąpienia z wnioskiem o skazanie obwinionego w określony sposób bez przeprowadzenia rozprawy.</p> <p>Następnie na podstawie przygotowanych założeń poleć sporządzić:</p> <ul style="list-style-type: none"> - notatkę urzędową z faktu ujawnienia wykroczenia na wodach i terenach przywodnych, - wniosek o ukaranie (zwracając uwagę na wymogi formalne) za wykroczenia popełnione na wodach i terenach przywodnych, - wykaz adresów świadków i pokrzywdzonych do wiadomości sądu, - zawiadomienie ujawnionego pokrzywdzonego o przesłaniu wniosku o ukaranie. <p>Dokonaj omówienia sporządzonych dokumentów. Oceń pracę słuchaczy.</p>
5.	Postępowanie sprawdzające w trybie art. 307 kpk, a postępowanie w niezbędnym zakresie w trybie art. 308 kpk.	2	pogadanka	<p>Odwołując się do wiedzy i doświadczenia zawodowego słuchaczy, omów istotę i przesłanki postępowania sprawdzającego w trybie art. 307 kpk oraz postępowania w niezbędnym zakresie w trybie art. 308 kpk. Wykaz różnicę pomiędzy tymi postępowaniami.</p>

6.	Tryb przyspieszony na gruncie kpk.	2	wykład	Omów istotę i przesłanki postępowania przyspieszonego określonego w rozdziale 54a kpk. Omów zakres czynności podejmowanych przez Policję w tym postępowaniu.
7.	Zaliczenie.	2	pisemny test wiedzy	Rodzaj, formę testu wiedzy oraz liczbę zadań testowych w nim zawartych określa prowadzący zajęcia. Aby zaliczyć pisemny test wiedzy, słuchacz musi uzyskać 60% prawidłowych odpowiedzi. Zaliczenie następuje według skali ocen od 6 do 1.

TEMAT NR 2: DZIAŁANIA KONTROLNE I INTERWENCJE POLICYJNE NA WODACH I TERENACH PRZYWODNYCH

CELE: Po zrealizowaniu tematów słuchacz będzie potrafił:

- wskazać zakres kontroli: jednostek pływających, kąpielisk, pływalni i pojazdów,
- sporządzić notatkę urzędową i zapis w notatniku służbowym z czynności kontrolnych,
- posługiwać się środkami łączności będącymi na wyposażeniu łodzi służbowej,
- sprawdzać dokumenty: uprawniające do prowadzenia statków, potwierdzające fakt rejestracji statku i dopuszczenie do żeglugi, uprawniające do połowu ryb,
- przeprowadzać interwencje w warunkach pełnienia służby na wodach i terenach przywodnych,
- stosować środki przymusu bezpośredniego adekwatnie do zaistniałej sytuacji interwencyjnej,
- sprawdzić osobę, przeprowadzić kontrolę osobistą i przeszukanie osoby,
- dokonać kontroli statku, przeglądu zawartości bagażu i sprawdzenia ładunku statku,
- zatrzymać osobę na statku lub terenie przywodnym,
- przeprowadzić za pomocą łodzi służbowej konwój osoby zatrzymanej,
- zabezpieczyć statki lub obiekty pływające,
- przekazać osobie uprawnionej statki lub obiekty pływające,
- holować statki lub obiekty pływające.

Lp.	Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda	Wskazówki do realizacji
-----	-------------	------------------------------------	--------	-------------------------

1.	Kontrola statków, kąpielisk, pływalni i pojazdów.	6	pogadanka, pokaz z instruktązem, ćwiczenia	<p>Charakteryzując zakres przeprowadzania kontroli statków, wymień dokumenty, które powinny znajdować się na statku. Prezentując wzory dokumentów szczególną uwagę zwróć na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - świadectwo zdolności żeglugowej wraz z dokumentami stanowiącymi podstawę jego wydania, - świadectwo pomiarowe, - dokument rejestracyjny statku, - dziennik pokładowy. <p>Omów różnice co do wymagań w zakresie posiadania dokumentacji na statkach „profesjonalnych” i przeznaczonych do uprawiania sportu i rekreacji. Zwróć uwagę na właściwe oznakowanie jednostek pływających oraz przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony środowiska oraz aktów prawa miejscowego wydawanych przez właściwych dyrektorów urzędów żeglugi śródlądowej.</p> <p>Wskaż podmioty uprawnione do wydawania ww. dokumentów.</p> <p>Charakteryzując zakres przeprowadzania kontroli kąpielisk i pojazdów, wskaż dokumenty, jakie powinny posiadać osoby kontrolowane, tj.:</p> <p>ratownicy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uprawnienia do wykonywania pracy ratownika wodnego, - dziennik pracy ratownika, - wyposażenie kąpieliska i sprzęt ratunkowy (określony odrębnymi przepisami). <p>kierujący pojazdami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prawo jazdy, - dowód rejestracyjny. <p>W przypadku wymaganych zezwoleń na wjazd na teren przywodny – potwierdzenie, przez uprawniony organ, posiadania takiego zezwolenia. Przeprowadź kontrolę wybranego statku w warunkach rzeczywistych, w sposób umożliwiający obserwację przez słuchaczy wykonywanych przez siebie zadań. Następnie omów wykonane przez siebie czynności. Podaj założenia i poleć słuchaczom przeprowadzenie kontroli wybranych statków w warunkach rzeczywistych. Ćwiczenia realizuj w kilkuosobowych grupach słuchaczy. Stosuj ocenę kształtującą. Wskaż mocne i słabe strony wykonywanych czynności przez słuchaczy. Dokonaj podsumowania, oceny opisowej, wykonanych zadań.</p>
----	---	---	--	---

2.	Interwencje policyjne na wodach i terenach przywodnych.	6	pogadanka, ćwiczenia, symulacja	<p>Na podstawie doświadczenia zawodowego słuchaczy, na wybranych przykładach przedstaw taktyczne aspekty przeprowadzania interwencji policyjnych na wodach i terenach przywodnych. Szczególną uwagę zwróć na sposoby asekuracji wzajemnej policjantów i potencjalne zagrożenia, wynikające z budowy statków i budowli wodnych. Podziel grupę na zespoły i, odwołując się do wiedzy zawodowej słuchaczy, poleć, aby wypracowali algorytm czynności w przypadku zatrzymania osoby poszukiwanej oraz sprawcy przestępstwa ujawnionego na jednostce pływającej. Po zaprezentowaniu prac zespołów dokonaj uzupełnienia i podsumowania. Zaakcentuj różnice między postępowaniem z osobą zatrzymaną na lądzie i na wodzie.</p> <p>Podziel słuchaczy na trzy zespoły. Na podstawie przygotowanych założeń poleć słuchaczom, aby przeprowadzili interwencje na statku, na wodzie i terenie przywodnym. Całość zajęć realizuj w warunkach zbliżonych do rzeczywistych. Wskaż mocne i słabe strony wykonywanych czynności przez słuchaczy. Dokonaj podsumowania wykonanych zadań.</p>
3.	Konwojowanie osoby za pomocą łodzi służbowej.	5	ćwiczenia, pogadanka, symulacja	<p>Podziel słuchaczy na kilkuosobowe grupy i odwołując się do ich wiedzy poleć, by wypracowali sposoby przeprowadzenia konwoju, zależnie od okoliczności i typu łodzi służbowej, za pomocą której wykonywany będzie konwój. Szczegółowo omów umieszczenie osoby konwojowanej na łodzi, zwróć uwagę na konieczność użycia sprzętu ratunkowego.</p> <p>Szczególną uwagę zwróć na bezpieczeństwo uczestników konwoju (w tym na sposób transportowania osoby konwojowanej na pomost, brzeg, inną jednostkę pływającą). Dokonaj oceny przyjętych przez słuchaczy rozwiązań. Wykaż sytuacje, w których w czasie konwoju stosowane są kajdanki na łodzi służbowej. Podziel słuchaczy na kilkuosobowe grupy. Na podstawie przygotowanych założeń poleć przeprowadzenie konwoju osoby zatrzymanej. Dokonaj oceny opisowej. Wskaż mocne i słabe strony wykonywanych czynności przez słuchaczy. Podsumuj wykonane zadania.</p>

4.	Zabezpieczenie, przekazanie i holowanie statków i obiektów pływających łodzią służbową.	5	pogadanka, pokaz, ćwiczenia praktyczne	<p>Zajęcia prowadzone są w warunkach rzeczywistych na wodach otwartych. Po omówieniu założeń do ćwiczeń słuchacze na podstawie własnych doświadczeń tworzą algorytm postępowania z łodzią zabezpieczoną na wodzie. W tym celu podziel słuchaczy na kilkuosobowe grupy. Po wypracowaniu metod postępowania oceń je i dokonaj podsumowania. Wskaż zagrożenia, jakie występują w czasie holowania łodzi. Omów, w jaki sposób przeprowadzić holowanie statku lub obiektu pływającego. Wskaż, od czego zależy ile statków lub obiektów może być połączonych szeregowo lub równoległe oraz wymień czynniki wpływające na bezpieczeństwo przy zabezpieczaniu jednostek pływających podczas holowania. Przeprowadź pokaz holowania. Następnie poleć, by słuchacze przeprowadzili holowanie. Dopilnuj, by każdy słuchacz wykonał pełny zakres czynności składających się na holowanie jednostki. Dokonaj oceny opisowej.</p> <p>Podsumuj wykonane zadania.</p>
----	---	---	---	---

TEMAT NR 3: SZKOLENIE STRZELECKIE**CELE:** Po zrealizowaniu tematów słuchacz będzie potrafił:

- scharakteryzować i wykonać strzelania szybkie, dynamiczne i sytuacyjne,
- rozłożyć i złożyć broń palną krótką (kurkową i bezkurkową), pistolet maszynowy PM-84P/98 lub HK MP-5, strzelbę gładkolufową Mossberg/Imperator,
- bezpiecznie i dynamicznie posługiwać się bronią palną,
- stosować zasady taktyki i technik posługiwania się bronią palną,
- przyjmować właściwe postawy strzeleckie,
- przemieszczać się w różnych kierunkach i skutecznie zatrzymywać się z bronią palną,
- stosować taktyczno-techniczne zasady posługiwania się bronią palną,
- rozpoznać stan bezpieczeństwa posiadanej broni palnej,
- sprawnie przechodzić od ostrzeliwania celu z broni podstawowej do broni osobistej (uzupełniającej).

Lp.	Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda	Wskazówki do realizacji
1.	Strzelanie szybkie z pistoletu o zmieniającym się stopniu trudności.	2	pokaz z instruktążem, ćwiczenia praktyczne	<p><i>Zajęcia realizuj na strzelnicy krytej lub odkrytej.</i></p> <p>Strzelania szybkie o zmieniającym się stopniu trudności, zgodne z określonymi przez Komendanta Głównego Policji założeniami oraz zasadami i kryteriami przeprowadzania sprawdzianów z wyszkolenia strzeleckiego oraz sprawności fizycznej, przy użyciu krótkiej broni palnej typu bezkurkowego: „Glock” lub P- 99 „Walther”. W trakcie realizacji kluczowego punktu nauczania egzekwuj ćwiczenie indywidualnych umiejętności posługiwania się krótką bronią palną. Realizując zajęcia, przeprowadź intensywny trening bezstrzałowy. W miarę możliwości wykorzystaj strzelnicę multimedialną, multimedialne trenażery elektroniczne oraz np. system treningowy FX.</p> <p>W trakcie realizacji tego punktu nauczania zrealizuj strzelania szybkie. Zaleca się przeprowadzić dwa strzelania. (Strzelanie szybkie do dwóch celów, z dwóch postaw strzeleckich, na różne odległości z wymianą magazynków – potraktować jako zdiagnozowanie poziomu umiejętności strzeleckich słuchaczy).</p>

2.	Strzelanie dynamiczne z pistoletu o zmieniającym się stopniu trudności.	4 (2+2)	pokaz z instruktażem, ćwiczenia praktyczne	<p><i>Zajęcia realizuj na strzelnicy krytej lub odkrytej.</i></p> <p>Strzelania dynamiczne o zmieniającym się stopniu trudności, zgodnie z określonymi przez Komendanta Głównego Policji założeniami oraz zasadami i kryteriami przeprowadzania sprawdzianów z wyszkolenia strzeleckiego oraz sprawności fizycznej, przy użyciu krótkiej broni palnej typu bezkurkowego: „Glock” lub P- 99 „Walther”. W trakcie realizacji kluczowego punktu nauczania egzekwuj ćwiczenie indywidualnych umiejętności posługiwania się krótką bronią palną. Realizując zajęcie przeprowadź intensywny trening bezstrzałowy. W miarę możliwości wykorzystaj strzelnicę multimedialną, trenażery oraz np. system treningowy FX.</p> <p>W trakcie realizacji punktu nauczania zrealizuj strzelania dynamiczne. Zaleca się przeprowadzić dwa strzelania w wersji podstawowej oraz dwa strzelania w wersji z wykorzystaniem osłon.</p> <p><i>(Opracowując strzelania należy uwzględnić zdiagnozowany poziom umiejętności strzeleckich słuchaczy).</i></p>
3.	Strzelanie sytuacyjne z pistoletu o zmieniającym się stopniu trudności.	6 (2+2+2)	pokaz z instruktażem, ćwiczenia praktyczne	<p><i>Zajęcia realizuj na strzelnicy krytej lub odkrytej.</i></p> <p>Strzelania sytuacyjne o zmieniającym się stopniu trudności, zgodnie z określonymi przez Komendanta Głównego Policji założeniami oraz zasadami i kryteriami przeprowadzania sprawdzianów z wyszkolenia strzeleckiego oraz sprawności fizycznej, przy użyciu krótkiej broni palnej typu bezkurkowego: „Glock” lub P- 99 „Walther”. W trakcie realizacji kluczowego punktu nauczania egzekwuj ćwiczenie indywidualnych umiejętności posługiwania się krótką bronią palną. Realizując zajęcie, przeprowadź intensywny trening bezstrzałowy.</p> <p>W miarę możliwości wykorzystaj strzelnicę multimedialną, trenażery oraz np. system treningowy FX. W trakcie realizacji punktu nauczania zrealizuj strzelania sytuacyjne.</p> <p>Zaleca się przeprowadzić strzelanie – w wersji podstawowej oraz strzelanie 2-osobowego patrolu w wersji podstawowej z wykorzystaniem osłon oraz dwa strzelania w wersji z przemieszczaniem się i z wykorzystaniem osłon.</p> <p><i>(Opracowując strzelania należy uwzględnić zdiagnozowany poziom umiejętności strzeleckich słuchaczy).</i></p>

4.	Strzelanie z pistoletu maszynowego o zmieniającym się stopniu trudności.	4 (2+2)	pokaz z instruktążem, ćwiczenia praktyczne	<p><i>Zajęcia realizuj na strzelnicy krytej lub odkrytej.</i></p> <p>Strzelania z pistoletu maszynowego o zmieniającym się stopniu trudności, zgodne z określonymi przez Komendanta Głównego Policji założeniami oraz zasadami i kryteriami przeprowadzania sprawdzianów z wyszkolenia strzeleckiego oraz sprawności fizycznej, przy użyciu pistoletów maszynowych typu np. PM-98.</p> <p>W trakcie realizacji kluczowego punktu nauczania egzekwuj ćwiczenie indywidualnych umiejętności posługiwania się bronią maszynową. Realizując zajęcia przeprowadź intensywny trening bezstrzałowy. W miarę możliwości wykorzystaj strzelnicę multimedialną, trenazery. W trakcie realizacji punktu nauczania zrealizuj strzelania z pistoletu maszynowego.</p> <p>Zaleca się przeprowadzić jedno strzelanie w wersji podstawowej oraz strzelanie 2-osobowego patrolu w wersji z przemieszczaniem się i z wykorzystaniem osłon.</p> <p><i>(Opracowując strzelania należy uwzględnić zdiagnozowany poziom umiejętności strzeleckich słuchaczy).</i></p>
5.	Strzelanie z pistoletu maszynowego i pistoletu o zmieniającym się stopniu trudności.	4 (2+2)	pokaz z instruktążem, ćwiczenia praktyczne	<p><i>Zajęcia realizuj na strzelnicy krytej lub odkrytej.</i></p> <p>Strzelania o zmieniającym się stopniu trudności z pistoletu maszynowego i pistoletu, zgodne z określonymi przez Komendanta Głównego Policji założeniami oraz zasadami i kryteriami przeprowadzania sprawdzianów z wyszkolenia strzeleckiego oraz sprawności fizycznej, przy użyciu pistoletów maszynowych typu np. PM-98, oraz pistoletów typu bezkurkowego np. Glock lub P-99. W trakcie realizacji kluczowego punktu nauczania egzekwuj ćwiczenie indywidualnych umiejętności posługiwania się złożonymi technikami podczas strzelania łącznego z PM i pistoletu. Realizując zajęcia przeprowadź intensywny trening bezstrzałowy. W miarę możliwości wykorzystaj strzelnicę multimedialną, trenazery. W trakcie realizacji punktu nauczania zrealizuj strzelania z pistoletu maszynowego i pistoletu.</p> <p>Zaleca się przeprowadzić jedno strzelanie w wersji podstawowej oraz strzelanie w wersji z przemieszczaniem się i z wykorzystaniem osłon.</p> <p><i>(Opracowując strzelania należy uwzględnić zdiagnozowany poziom umiejętności strzeleckich słuchaczy).</i></p>

6.	Strzelanie ze strzelby gładkolufowej o zmieniającym się stopniu trudności.	4 (2+2)	pokaz z instruktążem, ćwiczenia praktyczne	<p><i>Zajęcia realizuj na strzelnicy odkrytej.</i></p> <p>Strzelania ze strzelby gładkolufowej o zmieniającym się stopniu trudności, zgodne z określonymi przez Komendanta Głównego Policji założeniami oraz zasadami i kryteriami przeprowadzania sprawdzianów z wyszkolenia strzeleckiego oraz sprawności fizycznej, przy użyciu strzelb gładkolufowych kal.12/70 np. typu Mossberg, Imperator. W trakcie realizacji kluczowego punktu nauczania zrealizuj ćwiczenia z indywidualnych umiejętności posługiwania się bronią palną. Realizując zajęcie przeprowadź intensywny trening bezstrzałowy. W miarę możliwości wykorzystaj strzelnice multimedialną, trenażery. W trakcie realizacji punktu nauczania zrealizuj strzelania ze strzelby gładkolufowej.</p> <p>Zaleca się przeprowadzić dwa strzelania w wersji podstawowej oraz strzelanie w wersji z przemieszczaniem się, a także z wykorzystaniem osłon, ponadto strzelanie w wersji z przemieszczaniem się i z wykorzystaniem osłon.</p> <p><i>(Opracowując strzelania należy uwzględnić zdiagnozowany poziom umiejętności strzeleckich słuchaczy).</i></p>
7.	Strzelanie ze strzelby gładkolufowej i pistoletu o zmieniającym się stopniu trudności.	6 (2+2+2)	pokaz z instruktążem, ćwiczenia praktyczne	<p><i>Zajęcia realizuj na strzelnicy odkrytej.</i></p> <p>Strzelania o zmieniającym się stopniu trudności ze strzelby gładkolufowej i z pistoletu, zgodne z określonymi przez Komendanta Głównego Policji założeniami oraz zasadami i kryteriami przeprowadzania sprawdzianów z wyszkolenia strzeleckiego oraz sprawności fizycznej, przy użyciu strzelb gładkolufowych kal.12/70 np. typu Mossberg, Imperator i pistoletów typu bezkurkowego np. Glock lub P-99. W trakcie realizacji kluczowego punktu nauczania zrealizuj ćwiczenia z indywidualnych umiejętności posługiwania się bronią palną. Realizując zajęcie przeprowadź intensywny trening bezstrzałowy. W miarę możliwości wykorzystaj strzelnice multimedialną, trenażery.</p> <p>W trakcie realizacji punktu nauczania zrealizuj strzelania ze strzelby gładkolufowej i pistoletu.</p> <p>Zaleca się przeprowadzić dwa strzelania w wersji podstawowej oraz jedno strzelanie w wersji z wykorzystaniem osłon i jedno strzelanie w wersji z przemieszczaniem się i z wykorzystaniem osłon.</p> <p><i>(Opracowując strzelania należy uwzględnić zdiagnozowany poziom umiejętności strzeleckich słuchaczy).</i></p>

TEMAT NR 4: PORZĄDEK I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE NA WODACH I TERENACH PRZYWODNYCH

CELE: Po zrealizowaniu tematów słuchacz będzie potrafił:

- patrolować rejon służbowy z użyciem łodzi służbowej, pojazdem służbowym i pieszo,
- zabezpieczać miejsce katastrof naturalnych i awarii technicznych związanych ze środowiskiem wodnym, a także usuwać skutki tych zdarzeń,
- scharakteryzować zakres współpracy z innymi służbami i podmiotami pozapolicyjnymi w zakresie realizowanych zadań na wodach i terenach przywodnych,
- prowadzić obserwację rejonu służbowego w sposób jawny i niejawny,
- scharakteryzować zadania w zakresie zabezpieczenia imprez masowych, turystycznych i innych na wodach i terenach przywodnych,
- zabezpieczać miejsce skażenia substancjami trującymi i innymi, powodującymi zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego oraz środowiska naturalnego, a także przy usuwaniu ich skutków.

Lp.	Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda	Wskazówki do realizacji
1.	Współpraca i współdziałanie z innymi podmiotami działającymi na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego na wodach i terenach przywodnych.	1	pogadanka, dyskusja	Podziel słuchaczy na grupy i odwołując się do ich wiedzy i doświadczenia, poleć, aby wymienili instytucje współpracujące z Policją na rzecz poprawy bezpieczeństwa na wodach i terenach przywodnych. Następnie na podstawie zarządzenia regulującego metody i formy wykonywania zadań przez policjantów pełniących służbę na wodach i terenach przywodnych słuchacze omawiają zakres współpracy służb pozapolicyjnych z Policją na rzecz poprawy bezpieczeństwa na tych terenach. Zaakcentuj różnice występujące między służbami. Wskaż konieczność podtrzymywania współpracy w terenie z wymienionymi przez słuchaczy służbami. Podaj przykłady współdziałania.
2.	Organizacja służby na wodzie i terenie przywodnym.	2	pogadanka, dyskusja	Scharakteryzuj taktykę i technikę pełnienia służby patrolowej na wodach i terenach przywodnych. Zwróć uwagę na sposób wykorzystywania łodzi podczas patrolu motorowodnego. Wskaż inny sprzęt transportowy wykorzystywany w służbie patrolowej na wodzie i terenie przywodnym (np. quad, rower, motor, samochód). Przedstaw przebieg służby pełnionej na łodzi służbowej i w patrolu pieszym. Omów pozytywne i negatywne cechy łączenia dwóch rodzajów służb – patrolu motorowodnego i patrolu pieszego. Omów efektywne wykorzystanie sprzętu transportowego w czasie służby.
	Taktyka i technika pełnienia służby na wodzie i terenie przywodnym - wykorzystanie łodzi służbowej, patrolu pieszego, innych pojazdów w służbie patrolowej na wodzie i terenie przywodnym.			

3.	Zadania Policji w przypadku wystąpienia katastrof naturalnych i awarii technicznych.	4	pogadanka, dyskusja, ćwiczenia, symulacja	<p>Słuchacze przypominają znaczenie pojęć: katastrofa naturalna, awaria techniczna. Następnie podzielić pluton na cztery grupy. Odwołując się do wiedzy słuchaczy, poleć, by:</p> <p>pierwsza grupa wymieniała awarie techniczne, które mogą wystąpić na terenie przywodnym, druga grupa wymieniała awarie techniczne, które mogą wystąpić na wodzie, trzecia grupa wymieniała katastrofy naturalne, które mogą wystąpić na terenie przywodnym, czwarta grupa wymieniała katastrofy naturalne, które mogą wystąpić na wodzie.</p> <p>Po zaprezentowaniu pracy grup dokonaj podsumowania. Następnie, spośród katalogów wypracowanych wcześniej przez słuchaczy, podaj dla każdej z grup po jednym przykładzie dotyczącym awarii technicznej lub katastrofy naturalnej i poleć wypracowanie sposobu postępowania w określonej sytuacji.</p> <p>Każda z grup wypracowuje jeden sposób postępowania adekwatny do podanej sytuacji kryzysowej.</p> <p>Po zaprezentowaniu wyników pracy grup dokonaj omówienia każdego z zaproponowanych przez grupy sposobów postępowania.</p> <p>Na podstawie opracowanych założeń przeprowadź symulację. W łodzi nastąpiło uszkodzenie zbiornika paliwa, skutkiem czego nastąpił wyciek substancji ropopochodnej do wód jeziora.</p> <p>Podsumowując wykonanie zadania przez słuchaczy, stosuj ocenę kształtującą, wskazując mocne i słabe strony podejmowanych czynności.</p>
----	--	---	--	---

4.	Imprezy masowe na wodach i terenach przywodnych.	1	pogadanka, dyskusja	<p>Słuchacze wyjaśniają pojęcie: impreza masowa, zgromadzenie.</p> <p>Następnie omów zadania Policji wodnej w czasie zabezpieczenia imprezy masowej odbywającej się na wodzie i terenie przywodnym. Wskaż obowiązki organizatora imprezy oraz uprawnienia służb porządkowych.</p> <p>Odwołując się do wiedzy słuchaczy, poleć wskazanie imprez masowych, które mogą zabezpieczać w czasie służby na wodzie i terenie przywodnym.</p> <p>Poleć sporządzić notatkę urzędową z przebiegu kontroli organizatora imprezy na wodzie.</p>
----	--	---	------------------------	--

TEMAT NR 5: SPOTKANIA PROFILAKTYCZNE Z ZAKRESU BEZPIECZEŃSTWA NA WODZIE I TERENACH PRZYWODNYCH

CELE: Po zrealizowaniu tematów słuchacz będzie potrafił:

- przygotować się do spotkania profilaktycznego z różnymi grupami odbiorców (uczeń, nauczyciel, rodzice, wychowawcy),
- sporządzić plan spotkania profilaktycznego oraz przygotować środki dydaktyczne,
- przeprowadzić spotkanie profilaktyczne z grupą odbiorców.

Lp.	Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda	Wskazówki do realizacji
1.	Autoprezentacja.	3	pogadanka, dyskusja, ćwiczenia	Wyjaśnij pojęcie i omów zasady skutecznej autoprezentacji, wykorzystując np. wstawkę filmową z filmu pt. „Autoprezentacja”. W trakcie dyskusji ze słuchaczami wypracuj sposoby radzenia sobie z treścią. Na podstawie przygotowanych założeń przeprowadź ćwiczenia polegające na prezentowaniu własnej osoby w kontakcie z różnymi grupami odbiorców. Dokonaj omówienia i podsumowania wykonanych ćwiczeń.
2.	Spotkanie profilaktyczne z różnymi grupami odbiorców.	3	pogadanka, wykład, dyskusja, ćwiczenia	W trakcie realizacji zajęć omów przygotowanie do spotkania profilaktycznego (na temat związany z bezpieczeństwem na wodzie i terenach przywodnych) z wybraną grupą odbiorców (uczeń, nauczyciel, rodzice, wychowawcy). Wspólnie ze słuchaczami wypracuj istotne elementy spotkania profilaktycznego. Przedstaw zasady opracowania planu (konspektu) spotkania profilaktycznego. Szczególnie zwróć uwagę na wykorzystanie środków dydaktycznych w odniesieniu do określonej grupy odbiorców. Dokonaj podziału na grupy, które na podstawie przygotowanych założeń – celu spotkania, sporządzą plan (konspekt) spotkania, zgodnie z oczekiwaniami wybranej grupy odbiorców.
3.	Plan spotkania profilaktycznego.			

4.	Omówienie sporządzonego planu spotkania profilaktycznego, środków dydaktycznych.	1	dyskusja	Dokonaj sprawdzenia przygotowanych planów (konspektów) oraz środków dydaktycznych, zwracając uwagę na dobranie treści i metod realizacji do grup odbiorców, a także możliwości zrealizowania zajęć.
5.	Realizacja przygotowanego spotkania z wybraną grupą odbiorców.	7	ćwiczenia praktyczne, dyskusja	Zajęcia wyjazdowe do wybranej placówki oświatowej. Przeprowadź ćwiczenia – prezentacja przygotowanych wystąpień przed grupą odbiorców w wybranej placówce oświatowej. Dokonaj oceny indywidualnej sposobu przeprowadzenia spotkania profilaktycznego.

TEMAT NR 6: POSZUKIWANIE OBIEKTÓW, ŁODZI I ZWŁOK

CELE: Po zrealizowaniu tematów słuchacz będzie potrafił:

- poszukiwać obiekty dryfujące po powierzchni wody,
- poszukiwać łodzi, znajdujące się na akwenu,
- prowadzić poszukiwania osób zaginionych,
- prowadzić poszukiwania przedmiotów zatopionych i oznaczać ich miejsce zatonięcia,
- zabezpieczyć na akwenu miejsce ujawnienia zwłok,
- sporządzić dokumentację, dotyczącą odnalezienia i zabezpieczenia osób, zwłok i rzeczy.

Lp.	Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda	Wskazówki do realizacji
1.	Poszukiwanie obiektów, łodzi, osób zaginionych na wodzie i terenie przywodnym.	2	pogadanka, ćwiczenia	<p>Omów rodzaje poszukiwań jakie prowadzone są na wodach i terenach przywodnych. Zwróć uwagę na znajomość zagadnień dotyczących locji w czasie prowadzonych poszukiwań. Przedstaw wpływ sytuacji meteorologicznej na prowadzone poszukiwania. Szczególny nacisk położyć na omówienie poszukiwań osób zaginionych na wodach. Omów wykonanie penetracji brzegu połączone z patrolem motorowodnym. Podkreśl, że każdy policjant jest zobowiązany do przyjęcia zgłoszenia o zaginięciu rzeczy i osób.</p> <p>Podziel słuchaczy na grupy i odnosząc się do ich doświadczenia, poleć wypracowanie algorytmu przyjęcia zgłoszenia o zaginięciu osoby i rzeczy. Dokonaj oceny i podsumowania pracy grup. Podkreśl konieczność uzyskiwania jak najbardziej szczegółowych danych niezbędnych przy prowadzeniu poszukiwań.</p>

2.	Poszukiwanie przedmiotów zatopionych pod powierzchnią wody.	3	dyskusja, pogadanka, ćwiczenia praktyczne	<p>Bazując na doświadczeniu słuchaczy, przeprowadź dyskusję na temat sposobu wykorzystania sprzętu służącego do poszukiwania przedmiotów zatopionych, będącego na wyposażeniu jednostek Policji wykonujących zadania na wodach i terenach przywodnych. Omów sytuacje, w których wykorzystuje się GPS, Echosondę, bosaki, sondy ołowiane. Zaprezentuj i omów sposób oznaczenia rejonu zatonięcia rzeczy lub osoby. Wskaż różnice w zakresie prowadzenia poszukiwań w rzece i w jeziorze. Omów trudności występujące przy prowadzeniu poszukiwań pod wodą.</p> <p>Na podstawie opracowanych założeń przeprowadź ćwiczenia, w trakcie których słuchacze oznaczają rejon zatonięcia rzeczy lub osoby oraz prowadzą poszukiwania zatopionych przedmiotów lub osób. Stosuj instruktaż bieżący.</p> <p>Po zakończonych działaniach słuchacze indywidualnie sporządzają dokumentację z realizowanych czynności. Sporządzona dokumentacja podlega ocenie według skali ocen od 6 do 1.</p>
3.	Zabezpieczenie miejsca zdarzenia na wodzie i terenie przywodnym.	3	ćwiczenia, dyskusja, symulacja	<p>Podziel słuchaczy na grupy. Odwołując się do ich wiedzy i doświadczenia, poleć wskazanie zdarzeń występujących na wodzie i wymagających zabezpieczenia. Dokonaj oceny i podsumowania pracy grup. W ramach prowadzonej dyskusji słuchacze określają sposoby zabezpieczenia miejsca zdarzenia na wodzie do chwili oględzin.</p> <p>Na podstawie opracowanych założeń przeprowadź symulację, w trakcie której słuchacze prezentują optymalne sposoby zabezpieczenia miejsca zdarzenia w przypadku ujawnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwłok na wodzie, - zwłok przy brzegu akwenu, - przedmiotów pochodzących lub użytych do dokonania przestępstwa, - łodzi dryfującej bez załogi. <p>Po zakończonych działaniach słuchacze indywidualnie sporządzają dokumentację z realizowanych czynności. Sporządzona dokumentacja podlega ocenie według skali ocen od 6 do 1.</p>

BLOK TEMATYCZNY NR II: RATOWNICTWO**TEMAT NR 1: PIERWSZA POMOC**

CELE: Po zrealizowaniu tematów słuchacz będzie potrafił:

- dokonać wstępnej oceny stanu poszkodowanego,
- przeprowadzić czynności reanimacyjne,
- opatrzyć rany, tamować krwotoki i podejmować działania przeciwwstrząsowe,
- rozpoznawać urazy układu kostnego i przygotować poszkodowanego do transportu,
- udzielać pomocy w innych sytuacjach zagrażających życiu (urazy termiczne, urazy chemiczne, porażenie prądem, rażenie piorunem, stany drgawkowe, zawał mięśnia sercowego,
- przeciwdziałać zakażeniom poszkodowanego na miejscu zdarzenia.

Lp.	Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda	Wskazówki do realizacji
1.	Podstawy prawne organizacji wodnego ratownictwa medycznego.	2	pogadanka, wykład, ćwiczenia praktyczne	Na bazie przygotowanych wyciągów z ustaw oraz aktów wykonawczych, omów podstawy prawne organizacji wodnego ratownictwa medycznego, ze szczególnym uwzględnieniem obowiązków policjanta w zakresie udzielania pierwszej pomocy.
2.	Anatomia i fizjologia układów: nerwowego, oddechowego i krążenia.			W dalszej części, wykorzystując zalecaną literaturę, omów zagadnienia dotyczące podstawowych wiadomości z zakresu anatomii i fizjologii układów: nerwowego, oddechowego, krążenia. Wypracuj wspólnie ze słuchaczami algorytm postępowania na miejscu zdarzenia, ze szczególnym uwzględnieniem:
3.	Algorytm postępowania na miejscu zdarzenia - wstępna ocena i zabezpieczenie poszkodowanego.			<ul style="list-style-type: none"> - wstępnej oceny i zabezpieczenia poszkodowanego, - zabezpieczenia poszkodowanego w zależności od stanu i doznanych obrażeń, - postępowania z poszkodowanym nieprzytomnym. Podziel grupę na trzy podgrupy, z których każda ćwiczy zabezpieczenie poszkodowanego przytomnego, nieprzytomnego bez urazów, nieprzytomnego z urazami. Wykorzystaj w ćwiczeniach specjalistyczny sprzęt ratowniczy.

4.	Postępowanie z osobą, u której doszło do niedrożności dróg oddechowych.	8 (4+4)	pogadanka, pokaz, ćwiczenia praktyczne	<p>Wspólnie ze słuchaczami przypomnij zagadnienia dotyczące prawidłowego postępowanie wobec poszkodowanego, u którego doszło do niedrożności dróg oddechowych. Zaprezentuj prawidłowo przeprowadzoną resuscytację krążeniowo-oddechową w poszczególnych grupach wiekowych zgodnie z wytycznymi Europejskiej Rady Resuscytacji (ERC) - (dorosły, dziecko, niemowlę, w tym sytuacji szczególne), przy wykorzystaniu fantomów. Omów przyczyny nagłego zatrzymania funkcji życiowych. Pokaz prawidłowo przeprowadzoną defibrylację z zastosowaniem AED wg. ERC, wykorzystując Lifepak AED Trening System.</p> <p>Na podstawie przygotowanych wcześniej założeń, słuchacze samodzielnie pod Twoim nadzorem, w ramach ćwiczeń praktycznych, wykonują resuscytację krążeniowo-oddechową na fantomach oraz defibrylację.</p>
5.	Postępowanie z osobą, u której doszło do nagłego zatrzymania podstawowych funkcji życiowych.			
6.	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa w poszczególnych grupach wiekowych zgodnie z wytycznymi ERC.			
7.	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa (dorosły) z zastosowaniem AED.			
8.	Zabezpieczenie poszkodowanego z urazami wielomiejscowymi i wielonarządowymi.	4	pogadanka, pokaz, ćwiczenia praktyczne	<p>Omów szczegółowo zagadnienia dotyczące zabezpieczenie poszkodowanego z urazami wielomiejscowymi i wielonarządowymi. Przedstaw algorytmy postępowania. Na podstawie przygotowanych założeń, słuchacze podzieleni na dwie podgrupy w ramach ćwiczeń praktycznych doskonalać umiejętności w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opatrywania ran, tamowania krwotoków, działań przeciwwstrząsowych, - zabezpieczania urazów układu kostnego ze szczególnym uwzględnieniem urazów kręgosłupa. <p>Opracowując założenia pamiętaj o doborze takich ćwiczeń, które uwzględniają różny stopień trudności w zakresie kształtowanych umiejętności.</p> <p>Wykorzystaj do zajęć praktycznych fantom osoby dorosłej, atrapy ran, specjalistyczny sprzęt ratowniczy, walizki pierwszej pomocy, szyny próżniowe.</p>

9.	Postępowanie z poszkodowanym, który uległ podtopieniu.	1	pogadanka, ćwiczenia praktyczne	Wyjaśnij pojęcia: zanurzenie, podtopienie, utopienie. Omów fazy tonięcia oraz zasady postępowania z osobą wydobytą z wody i przedstaw algorytm postępowania w takim przypadku. Na podstawie przygotowanych założeń, słuchacze indywidualnie w ramach ćwiczeń praktycznych doskonala umiejętność w zakresie podejmowania czynności wobec poszkodowanego, który uległ podtopieniu.
10.	Postępowanie z poszkodowanym w różnych sytuacjach zagrażających życiu: urazy termiczne, urazy chemiczne, porażenie prądem, rażenie piorunem, stany drgawkowe, zawał mięśnia sercowego.	2	pogadanka, ćwiczenia praktyczne	Omów szczegółowo zagadnienia dotyczące postępowania z poszkodowanym w różnych sytuacjach zagrażających życiu. Zaprezentuj prawidłowe postępowanie z osobą, u której podejrzewasz zawał mięśnia sercowego, rozpoznałeś napad drgawkowy, stwierdziłeś oparzenie – termiczne, chemiczne, porażenie słoneczne, udar cieplny, odmrożenie, przechłodzenie organizmu, porażenie prądem, rażenie piorunem. Na podstawie przygotowanych założeń, słuchacze indywidualnie pod Twoim nadzorem, w ramach ćwiczeń praktycznych, doskonala umiejętność w zakresie podejmowania czynności wobec poszkodowanych, u których podejrzewają określone stany zagrażające życiu (zawał mięśnia sercowego, napady drgawek, uraz termiczny, chemiczny, porażenie słoneczne, udar cieplny, odmrożenie, przechłodzenie organizmu; porażenie prądem, rażenie piorunem).
11.	Zaliczenie	2	praktyczny test umiejętności	Zaliczenie polega na wykonaniu zadania praktycznego z zakresu działania ratunkowego na miejscu zdarzenia – wykazanie się umiejętnością przeprowadzenia resuscytacji krążeniowo-oddechowej u osoby wydobytej z wody. Zadanie praktyczne podlega ocenie według dwustopniowej skali z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) lub nie zaliczono (nzal.).

TEMAT NR 2: AKCJE RATOWNICZE

CELE: Po zrealizowaniu tematów słuchacz będzie potrafił:

- udzielać pierwszej pomocy osobie poszkodowanej,
- pływać technicznie, wykonywać skoki ratownicze do wody,
- holować osoby poszkodowane w wodzie,
- wynosić osobę tonącą z wody,
- pływać i nurkować zgodnie z potrzebami ratownictwa,
- posługiwać się indywidualnym sprzętem ratowniczym,
- wykonywać skoki do wody ze słupka startowego,
- wykonywać skoki do wody z wieży pięciometrowej,
- uwalniać się od objęć i chwytów tonącego,
- przeprowadzać akcję ratowniczą.

Lp.	Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda	Wskazówki do realizacji
1.	Doskonalenie stylów pływania: kraulem na piersiach, kraulem na grzbiecie.	21 (7x3)	pokaz z instruktazem, ćwiczenia praktyczne.	<p><i>Pływalnia</i></p> <p>Zaprezentuj styl pływania kraulem na piersiach. Pokaz rozpocznij od zaprezentowania na lądzie prawidłowego ułożenia rąk do stylu pływania kraulem na piersiach. Uwydatnij szczegółowe fazy ruchu, zademonstruj pracę nóg oraz koordynację ruchowo-oddechową połączonych elementów. Zademonstruj w wodzie styl pływania kraulem na piersiach.</p> <p>Zaprezentuj styl pływania kraulem na grzbiecie. Pokaz rozpocznij od zaprezentowania na lądzie prawidłowego ułożenia rąk, następnie omów pracę nóg i ułożenie bioder. Wykonaj pokaz w wodzie, zwracając uwagę na koordynację ruchowo-oddechową.</p> <p>Słuchacze samodzielnie ćwiczą – doskonałą umiejętności technicznego pływania kraulem na piersiach i kraulem na grzbiecie. Na bieżąco prowadź instruktaz, koryguj błędy, stosuj ocenę kształtującą, uwydatniając mocne i słabe strony prezentowanych umiejętności słuchaczy. Liczbę powtórzeń doskonalonych stylów pływania dostosuj do poziomu grupy, staraj się doprowadzić do ukształtowania pamięci mięśniowej.</p>

2.	Doskonalenie klasycznego stylu pływania „żabką”, pływania pod wodą, stylu pływania delfinem.	21 (7x3)	pokaz z instruktażem, ćwiczenia praktyczne.	<p>Pokaz stylu klasycznego zacznij od zaprezentowania prawidłowej pracy nóg na łądzie i w wodzie. Szczególnie zwróć uwagę na pracę nóg. Następnie do pracy nóg dołącz pracę rąk. Połącz te elementy, wykonując pokaz na łądzie i w wodzie. Zwróć uwagę na moment ślizgu oraz asynchroniczną pracę rąk i nóg. Gdy pracują ręce, do pracy przygotowują się nogi. Zaprezentuj styl w wodzie z właściwą koordynacją ruchowo-oddechową. Pływanie pod wodą jest kontynuacją nauki pływania stylem klasycznym. Najważniejszy jest moment ślizgu po wykonanej pracy rąk i nóg. Zwróć uwagę słuchaczy, że podczas pływania pod wodą mogą zdarzyć się zaśnięcia pod lustrem wody. Wymagana jest wzmożona asekuracja.</p> <p>Podczas prezentacji pływania pod wodą pokaż schodzenie pod wodę rozpoczynając od sposobu desantowego. Następnie zaprezentuj zanurzenie sposobem - nogami w dół i zaprezentuj tzw. scyzoryk.</p> <p>Słuchacze doskonalą pływanie stylem klasycznym i sposoby schodzenia pod wodę. Następnie doskonalą pływanie pod wodą. Prowadź instruktaż bieżący i końcowy. Stosuj ocenę kształtującą. Przeprowadź ćwiczenia wyławiania przedmiotów zatopionych na głębokości ok. 4 metrów.</p> <p>Najtrudniejszy technicznie styl pływania delfinem zaprezentuj wtedy, gdy uznasz, że słuchacze prezentują właściwą technikę pływacką i przygotowani są kondycyjnie. Prezentując styl pływania delfinem, zwróć uwagę na takie elementy jak ułożenie rąk, falowanie ciała, pociągnięcie i odepchnięcie rękoma. Omów pracę nóg, ich ułożenie, zaprezentuj pełną sekwencję.</p> <p>Pływanie odbywają się w stroju kąpielowym oraz, w celu zbliżenia warunków do naturalnych, w umundurowaniu ćwiczebnym lub kimonach.</p> <p>W czasie ćwiczeń dokonuj oceny bieżącej i koryguj błędy.</p>
3.	Organizacja ratownictwa wodnego - rola ratownika na kąpielisku.	5 (2+2+1)	pogadanka, dyskusja, ćwiczenia	<p><i>Zajęcia realizuj w sali dydaktycznej.</i></p> <p>Omów podstawy prawne funkcjonowania ratownictwa wodnego w Rzeczypospolitej Polskiej. Zapoznaj słuchaczy z organizacjami ratownictwa wodnego w pozostałych systemach ratowniczych funkcjonujących na terenie RP. Odwołując się do wiedzy i doświadczenia słuchaczy, scharakteryzuj prawne aspekty pracy ratownika wodnego (Kodeks karny, Kodeks wykroczeń, Kodeks cywilny, Kodeks pracy). Podziel słuchaczy na cztery grupy. Każda z grup omawia wskazany przez prowadzącego rodzaj odpowiedzialności prawnej ratownika wodnego. Dokonaj oceny pracy grup.</p>

4.	Organizacja pływalni i kąpielisk, praca ratownika na kąpielisku.	4 (2+2)	pogadanka, dyskusja, ćwiczenia	<p><i>Zajęcia realizuj w sali dydaktycznej.</i></p> <p>Wymień zadania i obowiązki na kąpielisku nałożone na ratownika wodnego. Scharakteryzuj organizację, wyposażenie i obsadę ratowniczą: pływalni, kąpieliska zorganizowanego, kąpieliska prowizorycznego – w odniesieniu do miejsca jego usytuowania (rzeka, jezioro, morze). Omów sposób dokumentowania pracy ratownika na kąpielisku.</p>
5.	Skoki ratownicze i ich wykorzystanie w ratownictwie wodnym.	3	pokaz z instruktążem, ćwiczenia praktyczne	<p><i>Pływalnia</i></p> <p>Skoki do wody rozpocznij od omówienia celu ich stosowania, zwróć uwagę na kwestie bezpieczeństwa oraz takie elementy, jak zachowanie kontaktu wzrokowego z osobą tonącą, szybki start. Omawianie i prezentację rozpocznij od: skoku na głowę, na „bombę”. Po opanowaniu i przećwiczeniu tych skoków przez słuchaczy omów skoki ratownicze: skok ślizgowy, skok rozkroczny i wykroczny. Po opanowaniu skoków ratowniczych omów i zademonstruj, jak prawidłowo powinien wyglądać skok na nogi z wieży 5 m. Skoki z wysokości na nogi powinny być wykonane w stroju kąpielowym, jak i w umundurowaniu ćwiczebnym. W przypadku braku umundurowania ćwiczebnego zastosuj kimona. W czasie ćwiczeń prowadź instruktąż bieżący i końcowy. Stosuj ocenę kształtującą.</p>
6.	Style pływania w ratownictwie wodnym, pływanie w umundurowaniu.	12 (4x3)	pokaz z instruktążem, ćwiczenia praktyczne.	<p><i>Pływalnia</i></p> <p>Style pływania wykorzystywane w ratownictwie zacznij od omówienia i zaprezentowania stylu pływania kraulem na piersiach oraz klasycznego stylu pływania żabką, połączonego z utrzymaniem kontaktu wzrokowego z tonącym. Przeprowadź pokaz z instruktążem drugiego, ważnego i często wykorzystywanego stylu pływania, zwanego „trudgen”, który jest połączeniem pływania kraulem i żabką. Po wykonaniu ćwiczeń doskonalących zaprezentuj słuchaczom pływanie żabką na plecach oraz pływanie na boku tzw. nozycami. Przy holowaniu osoby zmęczonej omów i zaprezentuj sposoby holowania: za sobą, przed sobą, tzw. samolot i most. Po przećwiczeniu i utrwaleniu sposobów holowania osoby zmęczonej omów i zaprezentuj holowanie jednorącz za żuchwę, oburącz za żuchwę, za doły pachowe oraz holowanie sposobem żeglarskim.</p>
7.	Holowanie osoby poszkodowanej.			<p>Na bieżąco prowadź instruktąż, koryguj błędy, stosuj ocenę kształtującą, uwydatniając mocne i słabe strony prezentowanych przez słuchaczy umiejętności. Liczbę powtórzeń doskonalonych sposobów holowania osoby dostosuj do poziomu grupy.</p>

8.	Podpływanie do tonącego, sposoby schodzenia pod wodę.	3	pokaz z instruktazem, ćwiczenia praktyczne.	<p><i>Pływalnia</i></p> <p>Omów na brzegu pływalni podpływanie do osoby tonącej, spokojnej i wykonującej polecenia oraz osoby niereagującej na wydawane polecenia i osoby agresywnej. Po omówieniu technik podpływania do osoby tonącej, stosując progresję, kolejno prezentuj te techniki w wodzie. Przy kolejno prezentowanych technikach zwróć uwagę, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przy osobie tonącej spokojnej i wykonującej polecenia ważne jest utrzymanie kontaktu wzrokowego i komunikacja, - przy osobie agresywnej ważne jest zachowanie bezpiecznej odległości na powierzchni wody, prawidłowe zejście pod wodę tzw. szczyrykiem, faza <i>odpłynięcia</i> pod wodą do osoby, jej ściągnięcie w dół i założenie chwytu „żeglarskiego”. <p>Sluchacze wykonują kolejną technikę po zaprezentowaniu jej przez Ciebie. Liczba powtórzeń danej techniki zależy od poziomu umiejętności grupy. Na bieżąco koryguj błędy, stosuj ocenę kształtującą.</p>
9.	Uwalnianie się od chwytów i objęć tonącego.	3	pokaz z instruktazem, ćwiczenia praktyczne.	<p><i>Zajęcia realizuj na pływalni. Zajęcia prowadzi co najmniej 3 nauczycieli policyjnych: specjalista z zakresu taktyki i technik interwencji i co najmniej 2 specjalistów z zakresu ratownictwa wodnego.</i></p> <p>Dobierz i zaprezentuj techniki w zakresie uwalniania się z chwytów, obchwytów i duszeń, adekwatne do stosowanych w ratownictwie wodnym. Przeprowadź ćwiczenia mające na celu utrwalenie prawidłowej techniki ruchu. W dalszej części zajęć zademonstruj i przećwicz ze słuchaczami sposoby uwalniania się z chwytu oburącz za szyję przodem, za szyję tyłem, za włosy przodem, z objęcia za szyję przodem, z objęcia za szyję tyłem, z objęć za tułów, z objęć i chwytów za kończyny.</p> <p>Sluchacze wykonują kolejne uwolnienie po zaprezentowaniu go przez Ciebie. Liczba powtórzeń danej techniki zależy od poziomu umiejętności grupy. Na bieżąco koryguj błędy, stosuj ocenę kształtującą.</p>

10.	Wynoszenie ratowanego z wody.	1	pokaz z instruktazem, ćwiczenia praktyczne.	<p><i>Pływalnia</i></p> <p>Omów wynoszenie ratowanego z wody indywidualnie i w zespole ratowników. Zaprezentuj sposoby wynoszenia osób z kąpieliska o płaskim brzegu. Przedstaw sposoby: z użyciem chwytu „Rautka”, strażacki i matczyny. Te same wynoszenia zademonstruj przy wykorzystaniu większej liczby ratowników. Bardziej złożone technicznie i trudniejsze do opanowania jest wyciąganie osoby na brzeg pływalni. Zaakcentuj fazy ustawienia tonącego, fazę wyjścia na brzeg ratownika, fazę wyciągania właściwego i fazę ułożenia na brzuchu. Sposoby wyciągania ratowanego należy przećwiczyć w ustawieniu przodem i tyłem do brzegu. Należy pokazać sposób wynoszenia przez jednego ratownika po drabince. Elementy wynoszenia na brzeg, po przećwiczeniu pojedynczo, należy przećwiczyć w zespołach ratunkowych z podziałem na zadania dla ratowników. Następnie przedstaw sposób wyciągania poszkodowanego przy użyciu specjalnej deski ratowniczej, stosowanej w przypadku urazów kręgosłupa.</p> <p>Wspólnie z osobą prowadzącą pierwszą pomoc zaprezentuj trzymanie na wodzie, ułożenie i wyciągnięcie osoby na brzeg. Oceniając wykonywane przez słuchaczy ćwiczenia zwracaj uwagę na koordynację ruchów ratowników.</p>
11.	Zastosowanie indywidualnego sprzętu ratowniczego.	4 (2+2***)	pokaz z instruktazem, ćwiczenia praktyczne.	<p><i>Pierwsze 2 godz. zajęć realizuj na pływalni.</i></p> <p>Zaprezentuj i omów sprzęt ratowniczy: pasy, kołowrót z liną, deską ratowniczą, boje SP oraz sprzęt ABC. Twoim zadaniem jest zademonstrowanie zastosowania sprzętu specjalistycznego przy udzielaniu pomocy osobom tonącym.</p> <p><i>Następne 2 godz. realizuj na wodach otwartych.</i></p> <p>Podziel słuchaczy na dwie grupy. Każdej z grup kolejno zaprezentuj, omów i przeprowadź ćwiczenia.</p> <p>Zaprezentuj i omów indywidualny sprzęt ratowniczy: rzutki rękawowe (szwedzkie), rzutki piłkowe, pas typu „węgorz”, koła ratunkowe na linkach. Stosując pokaz z instruktazem, zademonstruj prawidłowy sposób posługiwania się indywidualnym sprzętem ratowniczym.</p> <p>Przeprowadź na pomoście ćwiczenia właściwego posługiwania się ww. sprzętem (każdy ze słuchaczy wykonuje określoną liczbę rzutów każdym rodzajem wymienionego sprzętu, do uzyskania odpowiedniej precyzji i odległości rzutu do ok. 25 m.).</p> <p>Zaprezentuj i omów prawidłowe manewrowanie łodzią wiosłową.</p>

12.	Test wiedzy*.	1	pisemny test wiedzy	<p><i>Zajęcia realizuj w sali dydaktycznej.</i></p> <p>Przeprowadź test wiedzy z zakresu treści kształcenia określonych w zagadnieniach nr 3-4. Zaliczenie teoretyczne jest przeprowadzone w formie testu ujętego w kartę testową, składającego się z zestawu trzydziestu zadań testowych, zawierających po trzy propozycje odpowiedzi, z których tylko jedna jest prawidłowa. Podstawą do zaliczenia jest udzielenie prawidłowych odpowiedzi na co najmniej 80% zadań testowych zawartych w karcie testowej. Test należy zrealizować co najmniej 2 dnia od zakończenia ww. zagadnień. Rodzaj, formę i liczbę zadań testowych określa prowadzący zajęcia. Ocena z testu wiedzy jest oceną bieżącą według skali ocen od 6 do 1. Ocena negatywna musi być poprawiona na ocenę pozytywną. Uzyskanie pozytywnej oceny jest warunkiem koniecznym przystąpienia do zaliczenia praktycznego.</p>
-----	---------------	---	---------------------	---

13.	Zaliczenie praktyczne.	4	Zaliczenie	<p>Zaliczenie praktyczne obejmuje wykonanie przez osobę zdającą siedmiu zadań polegających na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przepłynięciu sposobem dowolnym po skoku startowym 400 m w czasie nie dłuższym niż 8 min, - przepłynięciu dystansu 25 m pod lustrem wody z wydobyciem dwóch przedmiotów leżących w odległości od 2 m do 2,5 m po obu stronach linii płynięcia, - przepłynięciu sposobem ratowniczym (z głową nad powierzchnią wody) dystansu 50 m w czasie poniżej 55 s, - przepłynięciu w czasie nie dłuższym niż 2 min 40 s ratowniczą łodzią wiosłową lub kajakiem za pomocą dwóch wiosł dystansu 75 m w linii prostej do boi (pławy), na dopłynięciu do niej rufą i na powrocie do miejsca startu za pomocą jednego wiosła, - przeprowadzeniu symulowanej akcji ratowniczej, polegającej na przepłynięciu dystansu co najmniej 20 m, wydobyciu manekina położonego na dnie i na holowaniu go w pasie ratowniczym do brzegu na dystansie 20 m, - holowaniu tonącego bez przerwy i na zatrzymaniu na dystansie 150 m, z zastosowaniem trzech sposobów holowania - każdy na dystansie 50 m, - wyciągnięciu na brzeg o wysokości co najmniej 30 cm od lustra wody lub na pokład łodzi osoby poszkodowanej i na ułożeniu jej w pozycji umożliwiającej udzielanie kwalifikowanej pierwszej pomocy. <p>Zadania, o których mowa w:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pkt 1-3 przeprowadza się na pływalni, - pkt 4 przeprowadza się na wodach otwartych; - pkt 5-7 przeprowadza się na wodach otwartych lub na pływalni.
-----	------------------------	---	------------	--

* - Test wiedzy należy przeprowadzić co najmniej po 2 dniach od zakończenia realizacji zagadnień nr 3-5.

** - Ostatnie dwie godz. zajęć w ramach zagadnienia nr 11 – realizowane są w obiekcie szkoleniowym na wodach otwartych z własnym portem i dostępem do akwenu, umożliwiającym bezpieczną realizację zajęć praktycznych.

BLOK TEMATYCZNY NR III: MANEWROWANIE ŁODZIĄ SŁUŻBOWĄ

TEMAT NR 1: STATKI

CELE: Po zrealizowaniu tematów słuchacz będzie potrafił:

- stosować zasady bezpieczeństwa i higieny pracy na łodziach,
- rozróżniać i eksploatować różne typy łodzi, będących na wyposażeniu jednostek Policji,
- wykonywać prace bosmańskie w niezbędnym zakresie,
- określać i pobierać właściwe wyposażenie łodzi służbowej (w zależności do potrzeb służby),
- korzystać z infrastruktury portowej,
- wykonywać manewry łodzią służbową,
- wykonać czynności obsługi codziennej w zakresie konserwacji łodzi służbowej.

Lp.	Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda	Wskazówki do realizacji
1.	Teoria statku.	1	wykład	<i>Zajęcia w sali dydaktycznej.</i> Wyjaśnij pojęcia: statek, pływalność statku. Przypomnij prawo Archimedesesa. Omów wypór hydrodynamiczny przy prędkości ślizgowej. Omów teoretyczne linie kadłuba. Wyjaśnij pojęcie zładu. Omów stateczność statku.
2.	Budowa statku - części składowe, wymiary i nazwy części statku, rodzaje statków.	3	wykład	<i>Zajęcia w sali dydaktycznej.</i> Omów budowę statku, opis kadłuba. Wymień i scharakteryzuj rodzaje kadłubów: szkieletowe, metalowe, skorupowe, skorupowo – szkieletowe. Wyjaśnij pojęcie wielkości statku i jego wymiary. Określ nazwy zasadniczych części statku: dziób, rufa, burty, dno, pokład, grodzie, szoty, nadbudówki. Wymień główne elementy konstrukcyjne statku: stępka, dziobnica, tylnica. Omów wiązania wzdłużne kadłuba: wzdłużniki denne, burtowe, pokładowe oraz wiązania poprzeczne kadłuba: wregi, denniki, pokładniki. Scharakteryzuj poszycie kadłuba, jego rodzaje oraz pokład, rodzaje pokładów, nadbudówki, luki, zrębnice, nadburcia, relingi, itp. Przedstaw podział statków w zależności od budowy, przeznaczenia i pędników. Następnie omów barki, barki motorowe, pchacze, statki pasażerskie, holowniki, lodołamacze, statki techniczne i specjalne, statki turystyczne i sportowe oraz pozostałe.

3.	Wyposażenie statku, rodzaje napędu.	1	wykład	<p><i>Zajęcia w sali dydaktycznej.</i></p> <p>Omów wyposażenie pokładowe: stery i sterociągi, maszty sygnalizacyjne, lampy reflektory, urządzenia kotwiczne i cumownicze. Scharakteryzuj sprzęt pokładowy: liny, cumy, hole, knagi, relingi, bumsztagi, bosaki, wiosła, trapy, sondy oraz wyposażenie wewnętrzne: instalacja elektryczna, wodna, paliwowa, rurociągi, zbiorniki, przedziały wodoszczelne.</p> <p>Przedstaw rodzaje napędów statków - wiosła, puchy, hole, żagle, koła łopatkowe, śruby. Dokonaj klasyfikacji i opisu pędników. Scharakteryzuj napęd parowy i spalinowy. Wyjaśnij zasadę działania śruby napędowej. Przedstaw rodzaje śrub napędowych, omów śruby nastawne, wyjaśnij powstawanie zjawiska kawitacji. Omów pędniki strugowodne.</p>
4.	Konserwacja statku, awarie statku, prace linowe.	5	wykład	<p><i>Zajęcia w sali dydaktycznej.</i></p> <p>Przedstaw rodzaje materiału stosowanego przy budowie kadłubów statków. Wyjaśnij zasady zapobiegania korozji. Podaj, jakie farby i lakiery stosuje się do konserwacji kadłubów statków. Wyjaśnij sposoby konserwowania kadłubów drewnianych i laminatowych. Wyjaśnij pojęcia: awaria, awaria wspólna. Omów, w jaki sposób lokalizuje się przebicie poszycia kadłuba. Omów osadzanie statku na mieliźnie.</p> <p>Wymień i charakteryzuj rodzaje lin oraz sposoby ich łączenia. Zaprezentuj węzły i sploty przydatne do cumowania, holowania i ratowania. Słuchacze wykonują węzły i sploty przez siebie zaprezentowane. Pokaż, w jaki sposób następuje łączenie lin grubych z cienkimi. Zaprezentuj zaplatanie kauszy. Wykonaj zabezpieczenie końca liny plecionej opaską.</p>
5.	Mechanizmy pomocnicze.	4	wykład	<p><i>Zajęcia w sali dydaktycznej.</i></p> <p>Podaj zasady działania pomp wirnikowych. Omów budowę mechanicznych urządzeń sterowych. Przedstaw i scharakteryzuj instalacje na statku: armatura, instalacje zenzowe, instalacje przeciwpożarowe, instalacje powietrzne.</p> <p>Wyjaśnij zasady dotyczące obsługi wyciągarek kotwicznych i urządzeń spinających.</p>
6.	Kierowanie i manewrowanie statkiem, prawo drogi, alarmy, techniki żeglugowe.	4	wykład	<p><i>Zajęcia w sali dydaktycznej.</i></p> <p>Wyjaśnij działanie wiatru i prądu wody na kadłub statku. Podaj, jak manewruje się statkiem przy prądzie i wietrze. Omów zasady obowiązujące w czasie kotwiczenia statku. Podaj, w jaki sposób wykonuje się manewry statkiem w kanale. Opisz zjawiska występujące w czasie wyprzedzania statku płynącego w kanale. Omów sposób manewrowania statkiem bez napędu. Scharakteryzuj, jak uprawiana jest żegluga na wodach nieregulowanych i częściowo uregulowanych oraz na „wodach dzikich”.</p>

7.	Budowa i zasada działania silnika spalinowego stosowanego do napędu łodzi. Paliwa i oleje stosowane w policyjnych łodziach motorowych.	2	wykład, pokaz, ćwiczenia	<p><i>Zajęcia w sali dydaktycznej.</i></p> <p>Przedstaw sposób sterowania statkiem jedno i dwuśrubowym. Omów zjawiska występujące przy ruchu wstecznym. Scharakteryzuj manewry statkiem w różnych sytuacjach (na przykładach z praktyki).</p> <p>Omów systemy pchania i holowania. Scharakteryzuj zestawy sprzężone doraźnie, dodatnie i ujemne strony pchania i holowania. Podaj alarmy na statku: "człowiek za burtą", pożarowy, wodny. Omów zasady postępowania załogi i udzielania pomocy przez inne statki.</p>
8.	Eksploatacja silników służących do napędów łodzi.	4	wykład, pokaz,	<p><i>Na wodach otwartych.</i></p> <p>Omów budowę i zasadę działania silników dwu- i czterosuwowych wykorzystywanych przez Policję w łodziach służbowych. Zademonstruj na przekroju silnika dwusuwowego podstawowe zespoły silnika. Pokaż i omów przeniesienie napędu z wału korbowego przez przekładnię na śrubę napędową. Omów rodzaje paliw i smarów używanych w czasie eksploatacji silników dwu- i czterosuwowych. Szczególnie zwróć uwagę na niebezpieczeństwa wynikające z używania smarów innych niż zalecane przez producenta silnika. Zaprezentuj sposoby montażu silników zaburtowych w różnych typach łodzi policyjnych. Omów wykorzystanie urządzeń pomocniczych.</p>
9.	Przygotowanie łodzi do służby. Wykonanie czynności po zakończeniu pływania.	4	pokaz z instruktażem, ćwiczenia	<p><i>Na wodach otwartych.</i></p> <p>Na przykładzie różnych typów łodzi policyjnych, pokaz i omów czynności, jakie powinien wykonać sternik przed wypłynięciem w patrol motorowodny. Omów warunki bezpieczeństwa wymagane przy obsłudze łodzi. Zaakcentuj różnice występujące w obsłudze silników wyposażonych w pędnik oraz w śrubę napędową. Przeprowadź pokaz awaryjnego uruchomienia silnika. Po przeprowadzeniu pokazu każdy ze słuchaczy indywidualnie wykonuje awaryjne uruchomienie silnika, wykonując czynności poprzedzające wypłynięcie łodzi w patrol motorowodny. Następnie zademonstruj elementy obsługi łodzi, jakie powinien wykonać policjant po zakończeniu patrolu motorowodnego. (Obsługę codzienną słuchacze wykonują przed i po eksploatacji łodzi).</p>

10.	Wykonywanie podstawowych manewrów łodzią motorową, wykonywanie manewrów złożonych.	30	wykład, pokaz, ćwiczenia	<p><i>Na wodach otwartych.</i></p> <p>Przeprowadź pokaz z instruktazem manewru dopłynięcia i odpłynięcia od pomostu. Pływając w porcie na wolnych obrotach, zademonstruj różnice w pływalności różnych typów łodzi policyjnych z napędem śrubowym i pędnikowym. Następnie każdy ze słuchaczy, po zapoznaniu się z pływalnością łodzi wykonuje manewry podstawowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pływanie na wolnych obrotach, zwroty, nawracanie, zatrzymanie, pływanie kursem wstecznym, - dopływanie i odpływanie od pomostu. <p>Dokonaj oceny i podsumowania. Po opanowaniu podstawowych manewrów przez słuchaczy pokaz i omów manewry złożone:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „człowiek za burtą”- z ang. Man Over Board, zwany dalej “MOB” - podejście do innej jednostki pływającej, - sztrandowanie, - manewr zejścia z mielizny, - manewr kotwiczenia jednostki. <p>Następnie słuchacze wykonują ćwiczenia manewrów prostych i złożonych. W tym czasie załoga łodzi udziela sternikowi i łodzi pełnej asekuracji przy użyciu wiosła, bosaków i odbijaczy. Wykonywane manewry podlegają ocenie kształtującej. Na bieżąco udzielaj instruktazu, koryguj błędy. Wskazuj mocne i słabe strony słuchaczy wykonujących czynności.</p>
11.	Wykonywanie manewrów łodzią w warunkach złej widoczności.	5	pokaz, ćwiczenia	<p><i>Na wodach otwartych.</i></p> <p><i>Zajęcia realizowane w porze wieczorowo nocnej.</i></p> <p>Zaprezentuj manewry łodzią w warunkach złej widoczności. Następnie omów niebezpieczeństwa wynikające z wykonywania tych manewrów. Następnie załogi łodzi wykonują manewry podstawowe. Po opanowaniu manewrów podstawowych i wygaszeniu świateł na jednostkach pływających załogi łodzi wykonują manewry złożone. Ćwicząc parami łodzi, załogi wykonują w kolejności następujące manewry:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dochodzenie do dryfującej jednostki lewą i prawą burtą, - manewr „MOB”, - manewr dopłynięcia i odpłynięcia nieoświetloną łodzią do pomostu. <p>Na bieżąco koryguj błędy, prowadź instruktaz.</p>

12.	Zaliczenie praktyczne. Wykonywanie manewrów łodzią motorową.	6	praktyczny test umiejętności	<i>Zajęcia realizowane na wodach otwartych.</i> Słuchacz wykona manewr złożony: "człowiek za burzą"- "MOB". Słuchacz wykona manewr odpłynięcia i dopłynięcia do pomostu, równoległe załoga łodzi udziela pełnej asekuracji sternikowi przy wykonywanym ćwiczeniu.
-----	---	---	------------------------------	---

TEMAT NR 2: PODSTAWY LOCJI, NAWIGACJI I METEOROLOGII ORAZ BUDOWLE HYDROTECHNICZNE

CELE: Po zrealizowaniu tematów słuchacz będzie potrafił:

- określić i wskazać, jakie należy pobrać właściwe wyposażenie do służby na jednostce pływającej,
- scharakteryzować podstawy locji i nawigacji,
- rozpoznać zmieniające się warunki meteorologiczne i hydrologiczne.

Lp.	Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda	Wskazówki do realizacji
1.	Podstawy nawigacji i locji.	1	wykład, pogadanka	<p>Wyjaśnij pojęcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nawigacja, - locja, - nautyka, - współrzędne geograficzne. <p>Następnie dokonaj krótkiego wprowadzenia w geografię dróg wodnych śródlądowych w Polsce, z uwzględnieniem połączeń wodnych z krajami ościennymi. Omów krążenie wody w przyrodzie.</p>
2.	Rzeki, kanały i jeziora, zjawisko dryfu.	6*	zajęcia wyjazdowe	<p><i>Zajęcia wyjazdowe (w miarę możliwości przelot śmigłowcem)</i></p> <p>Wyjaśnij i omów pojęcia używane w opisywaniu rzeki i jej dorzecza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pradolina, dolina, koryto (łożysko), długość, zwierciadło, poziom – objętość wód (woda niska – woda średnia- woda wysoka), linia nurtu (przekładanie się, meandryczność, rozdzielanie), przybory i niszówka, pojęcie zlewni – dorzecza, bieg rzeki – górny, środkowy i dolny, spadek podłużny, charakter rzek – górskie i nizinne. Omów strukturę rzeki, - wahania stanów wody, przepływ i jego wielkości, przekrój podłużny, spadek zwierciadła wody, przekrój poprzeczny, ruch wody w korycie, ruch rumowiska, - zjawisko erozji, zjawiska lodowe i wpływ roślinności na koryto. Warunki nawigacyjne na rzekach nieregulowanych z uwagi na przykosa, przemiały, osypiska i przymuliska. <p>Po omówieniu i scharakteryzowaniu struktury rzek omów budowę kanałów wykorzystywanych jako sztuczne drogi wodne. Omów pojęcia</p>

				<p>związane z budową kanałów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - śluzy, jazy, zabudowa hydrotechniczna, - profile kanałów. <p>Po omówieniu budowy kanałów i rzek wymień i scharakteryzuj typy jezior występujące w Polsce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jeziora rynnowe, - jeziora przybrzeżne, - jeziora sztuczne zaporowe. <p>Bazując na doświadczeniu słuchaczy, poleć, aby wyjaśnili pojęcia związane z budową akwenu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozkład głębokości, przeszkody nawigacyjne, warunki nawigacyjne, wpływ zjawiska falowania na żeglugę.
3.	Regulacja i kanalizacja rzek, budownictwo hydrotechniczne, szlak żeglowny. Powódzie i problem trudnych warunków nawigacyjnych.	8 (2+6**)	wykład, pogadanka, zajęcia wyjazdowe*	<p><i>Zajęcia wyjazdowe</i></p> <p>Omów na czym polega zasada regulacji i kanalizacji rzeki. W jaki sposób eliminuje się działanie prądu rzecznoego, jednocześnie uzyskując dużą głębokość tranzytową. Wyjaśnij zasady wyznaczenia kierunków szlaku żeglownego. Wyjaśnij pojęcia prawy, lewy brzeg oraz prawa i lewa strona szlaku żeglownego. Bazując na doświadczeniu, przedstaw jak przebiega nawigacja na uregulowanej i nieuregulowanej drodze wodnej. Omów sposób nawigacji w warunkach zmniejszonej przejrzystości powietrza.</p> <p>Wyjaśnij pojęcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sezon nawigacyjny, - woda powodziowa, - woda żeglowna. <p>Przedstaw jak zmienia się, w ciągu całego roku, poziom wody w rzece.</p> <p>W odniesieniu do przyjętego podziału wyjaśnij słuchaczom, co oznaczają pojęcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - niski stan wody, - średni stan wody, - wysoki stan wody. <p>Omów utrudnienia nawigacyjne występujące w czasie sezonu nawigacyjnego. Przedstaw jakie utrudnienia mogą wystąpić na szlaku żeglownym w ciągu sezonu nawigacyjnego oraz jakie występują po</p>

				<p>sezonie nawigacyjnym.</p> <p><i>Następne sześć godzin zajęć realizuj w formie wyjazdowej:</i></p> <p>Sluchacze zapoznają się z budowlami hydrotechnicznymi znajdującymi się w rejonie Warszawy:</p> <p>Sluchacze zapoznają się z następującymi budowlami hydrotechnicznymi: tamy regulacyjne, opaski, porty, zimowiska, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - śluza Żerań i teren przyległy, - zaporą tworząca Jezioro Zegrzyńskie, - nieuregulowana część rzeki Wisły lub Narwi, - część uregulowana Wisły - Port Praski. <p>Sluchacze przypominają, na czym polega zasada regulacji i kanalizacji rzeki. W jaki sposób eliminuje się działanie prądu rzeczno, jednocześnie uzyskując dużą głębokość tranzytową. Wskaż gdzie na rzece umiejscowiony jest szlak żeglowny, określ jego kierunek i szerokość. Nawiąż do zasady wyznaczenia kierunków szlaku żeglownego. Poleć słuchaczom, aby wskazali prawy, lewy brzeg oraz prawą i lewą stronę szlaku żeglownego. Znajdując się w rejonie śluzy, poleć słuchaczom by omówili znaki żeglugowe, które tam się znajdują. Bazując na doświadczeniu, przedstaw jak przebiega nawigacja na uregulowanej i nieuregulowanej drodze wodnej. Nawiąż do nawigacji w warunkach zmniejszonej przejrzystości powietrza.</p> <p>Określ aktualny stan wody opisany na wodowskazie, jaki znajduje się na rzece w rejonie śluzy.</p> <p>Poleć słuchaczom przypisanie aktualnego poziomu wody w rzece Wiśle do określonego stanu. Dokonaj oceny i podsumowania. Znajdując się w porcie, zapoznaj słuchaczy z występującą tam infrastruktura portową.</p>
4.	Podstawy meteorologii.	1	wykład, pogadanka	<p>Wymień i omów mierzalne elementy pogody mające na nią wpływ. Omów podstawowe rodzaje przyrządów służących do pomiarów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - temperatury powietrza, - siły wiatru, - ciśnienia atmosferycznego, - wilgotności powietrza. <p>Omawiając temperaturę powietrza, bazuj na skali Celsjusza. Omów międzynarodową skalę widzialności, podaj jakie czynniki wpływają na zmniejszenie przejrzystości powietrza. Przedstaw skalę Beauforta, która</p>

				<p>wykorzystywana jest przy określaniu siły wiatru. Porównaj ją z prędkością wiatru podawaną w skali m/s. Wyjaśnij jak określa się kierunek wiatru względem grzbietu fal wiatrowych. Podaj jednostkę pomiaru ciśnienia atmosferycznego oraz średnią wartość ciśnienia zmierzoną na poziomie morza przy temperaturze 0^oC (1013) hPa. Omów dwa podstawowe układy ciśnienia atmosferycznego, podaj symbole jakimi się je oznacza. Przedstaw graficznie sposób przepływu mas powietrza między ośrodkami ciśnienia i wewnątrz nich. Omów wpływ pary wodnej na temperaturę powietrza.</p> <p>Wyjaśnij pojęcie frontu atmosferycznego i omów procesy mające wpływ na pogodę. Podaj przykłady przewidywania pogody na podstawie obserwacji chmur i zachodzących zmian w atmosferze.</p>
--	--	--	--	--

* zajęcia wyjazdowe - locja jeziorowa i rzeczna, w miarę możliwości odbywa się przelot śmigłowcem.

** zajęcia wyjazdowe - budowle hydrotechniczne znajdujące się na terenie województwa mazowieckiego.

TEMAT NR 3: PRZEPISY ŻEGLUGOWE**CELE:** Po zrealizowaniu tematów słuchacz będzie potrafił:

- wskazać wybrane przepisy dotyczące uprawiania żeglugi śródlądowej,
- określić zakres stosowania przepisów prawa miejscowego,
- scharakteryzować zasady rejestracji statków.

Lp.	Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda	Wskazówki do realizacji
1.	Organy administracyjne dróg wodnych i właściwości terytorialne urzędów żeglugi.	1	wykład	Przedstaw organy administracji państwowej odpowiedzialne za administrowanie drogami wodnymi. Wymień i scharakteryzuj zakres terytorialny Urzędów Żeglugi Śródlądowej. Wymień obowiązki ciążące na Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej.
2.	Zasady rejestracji statków.	4	wykład, pokaz, ćwiczenia	Wymień organy rejestrowe statków i podaj ich symbole literowe. Ze względu na różną wielkość jednostek pływających i ich wyposażenie omów rodzaje i dokonaj podziału rejestru statków. Zaprezentuj znaki rozpoznawcze statków. Podaj zasady wystawienia „karty rejestracyjnej statku”. Zapoznaj z procedurą wystawienia świadectwa zdolności żeglugowej na podstawie dokumentów Polskiego Rejestru Statków (PRS), świadectwa klasy lub przeglądu technicznego. Podaj, jakie jednostki pływające zwolnione są z obowiązku rejestrowego. Zaprezentuj dokumenty rejestracyjne statków.

3.	Sygnalizacja statków, znaki żeglugowe i oznakowanie drogi wodnej.	6 (3+3)	wykład, pokaz, ćwiczenia	<p>Posługując się przepisami żeglugowymi, omów sygnalizację wzrokową i dźwiękową stosowaną na statkach żeglugi śródlądowej. Zwróć uwagę na konieczność utrzymywania łączności radiowej oraz prawidłowe oświetlenie jednostki pływającej w czasie żeglugi i postoju. Bazując na praktyce, podaj sposoby wzywania pomocy w czasie awarii jednostki pływającej. Przedstaw i omów znaki żeglugowe określone w przepisach żeglugowych.</p> <p>Zaprezentuj grupy znaków żeglugowych, rozpoczynając ich omawianie w podanej kolejności, znaki:</p> <ul style="list-style-type: none">- zakazu,- nakazu,- zalecenia,- informacyjne,- pomocnicze. <p>Następnie zaprezentuj znaki pływające:</p> <ul style="list-style-type: none">- granicy lewej,- granicy prawej,- strony szlaku żeglownego. <p>Omów oznakowanie brzegowe szlaku żeglownego. Zwróć uwagę jak oznakowane są miejsca niebezpieczne na szlaku żeglownym. Przedstaw i scharakteryzuj znaki kardynalne i znaki odosobnionego niebezpieczeństwa. Po zaprezentowaniu znaków przystąp do ćwiczeń związanych z rozpoznawaniem znaków żeglugowych. W tym celu zaprezentuj plansze z nieopisanymi znakami żeglugowymi, następnie słuchacze podają właściwą nazwę znaku.</p>
----	---	------------	-----------------------------	---

4.	Zasady ruchu i postoju statków, przepisy lokalne.	3	wykład	<p>Omów kategorie dróg wodnych, wyjaśnij i scharakteryzuj zasady ruchu statków o dużej prędkości.</p> <p>Wyjaśnij pojęcia:</p> <ul style="list-style-type: none">- mijanie,- zawracanie,- przecinanie się kursów. <p>Wyjaśnij zasady postoju, kotwiczenia i cumowania jednostek pływających. Wyjaśnij zasady ruchu statków pchanych, holowanych i sprzężonych. Omów jak odbywa się przejście statku pod mostami i przez śluzy. Wyjaśnij cel ustanowienia przepisów lokalnych. Opierając się na przepisach lokalnych, podaj przykłady dotyczące określenia kierunku ruchu żeglownego, dopuszczalności żeglugi w porze nocnej, głębokości tranzytowej.</p>
5.	Kwalifikacje członków załóg statków i organizacja pracy załogi statku.	2	wykład, pokaz, ćwiczenia	<p>Na podstawie zbioru przepisów dotyczących żeglugi śródlądowej omów stopnie żeglarskie obowiązujące w żegludze śródlądowej. Wyjaśnij uprawnienia członków załóg, wynikające z posiadania patentów i świadectw w żegludze śródlądowej. Scharakteryzuj tryb uzyskiwania uprawnień do pływania i prowadzenia statków w żegludze śródlądowej. Wyjaśnij pojecie: załoga statku i przedstaw podział kompetencji załogi statku według kwalifikacji zawodowych.</p> <p>Zaprezentuj wzory dokumentów uprawniających do prowadzenia statków w żegludze śródlądowej. Przeprowadź ćwiczenia w rozpoznawaniu wzorów oryginalnych dokumentów.</p>